

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«СТУДЭНТ» ЗАБРАНЗАВЕЎ

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА

Незвычайны студэнт з'явіўся ў Беларускім універсітэце інфарматыкі і радыёэлектронікі — адліты ў бронзе і ўсталяваны пасярод фае факультэта камп'ютарных сістэм і сетак. Учора, у Міжнародны дзень студэнта, адбылося ўрачыстае адкрыццё сімвала адукаванасці, дапытлівасці і эрудыцыі сучаснага студэнцтва — юнака з ноутбукам і заплечнікам — менавіта так выглядае цяпер амаль уся навучанская і студэнцкая моладзь. Студэнты факультэта самі «скінуліся» на бронзавае ваяніне, а выканаў яго сталічны скульптар Дзмітрый Агануаў.

Сяргей СІДОРСКІ:

«БЕЛАРУСКІ ІНВЕСТИЦЫЙНЫ ФОРУМ — ЭФЕКТЫўНАЯ ПЕРАГАВОРНАЯ ПЛЯЦОўКА»

Беларускі інвестыцыйны форум — эфектыўная перагаворная пляцоўка, якая дае рэальныя вынікі. Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Сідорскі ўчора на пленарным пасяджэнні форуму ў Франкфурце-на-Майне (Германія), перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Прэм'ер-міністр адзначаў, што Беларусь паслядоўна рэалізуе мадэль сацыяльна арыентаванай рыначнай эканомікі, у краіне дасягнуты высокія тэмпы эканамічнага развіцця. Да суцэльнага крызісу сярэднегадавыя тэмпы прыросту ВУП складалі 9,5—10 працэнтаў, прадукцыі прамысловасці — 10,5 працэнта, інвестыцыі ў асноўны капітал раслі кожны год у сярэднім на 23,8 працэнта, рэальная заробатная плата — на 12,1 працэнта. У крызіс краіне удалося захаваць сваю эканоміку. «Дзякуючы своєчасова прынятым антыкрызісным мерам і прымяненню гібкага дзяржаўнага рэгулявання эканомікі тэмпы спаду вытворчасці былі меншымі, чым у іншых краінах СНД», — падкрэсліў кіраўнік беларускага ўрада. Паводле яго слоў, ужо да канца 2009 года удалося прыпыніць крызісныя працэсы і ў цэлым у эканоміцы выйсці на прырост ВУП. Сяргей Сідорскі звярнуў увагу, што рост ВУП забяспечваецца пры адначасовым зніжэнні энэргаёмкасці. «Мы сёння рыхтуемся выйсці на азіяцкі фінансавы рынак для размешчэння дзяржаўных аб'ектаў і аб'ёма да \$1 млрд. Мы сур'ёзна разлічваем на інвестараў з Ганконга і Сінгапура». Ён нагадаў, што Беларусь упершыню ў гэтым годзе прымяняла такі інструмент прыцягнення пазык, як размяшчэнне на знешнім рынку дзяржаўных аблігацый у аб'ёме \$1 млрд. Размяшчэнне аблігацый ажыццэўлена ў два этапы, сярэдняя даходнасць па іх складала 8,7 працэнта гадавых. Цяпер аблігацый карыстаюцца попытам, даходнасць па іх складае амаль 8 працэнтаў гадавых.

СТАР. 2

Віншаванне з Днём абвяшчэння Латвійскай Рэспублікі

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Прэзідэнта Латвійскай Рэспублікі Валдзіса Затлєрска і народ гэтай краіны з нацыянальным святам — Днём абвяшчэння Латвійскай Рэспублікі. «Перакананы, што добрасуседскія беларуска-латвійскія адносіны і надалей будуць паспяхова развівацца на карысць народаў нашых краін», — гаворыцца ў віншаванні.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Беларусь застаецца плацежаздольнай краінай

Аб гэтым паведаміў кіраўнік місіі МВФ у Беларусі Крыс Джарвіс, перадае БЕЛТА.

«Я цалкам перакананы, што Беларусь — плацежаздольная краіна, — сказаў эксперт. — Узровень яе знешняга доўгу па-ранейшаму застаецца нізкім і параўнанні з іншымі еўрапейскімі краінамі з фарміруемым рынкам». На думку Крыса Джарвіса, тое, што беларускія ўлады спрабуюць атрымаць пазыкі на знешніх рынках, апраўдана.

МІНГАРВЫКАМКАМ ВЫЗНАЧЫў ГРАІЫЧНЫЯ АДПУСКНЫЯ І РОЗНІЧНЫЯ ЦЭНЫ НА СВЕЖЫЯ БУЛЬБЎ І ПЛАДОВА-АГАРОДНІЦЫЯ ПРАДУКЦЫЎ

3 17 лістапада ўсталяванаўцяжніцыя граўнічныя рознічныя цэны за 1 кілаграм: свежай бульбы — 1 800 рублёў, свежай белакачаннай капустаў — 2 200 рублёў, свежай сталовай морквы — 2 100 рублёў, свежых сталовых бурокаў — 1 740 рублёў і цыбулі рэчатнай свежай — 2 500 рублёў. Віктар КУШНАРОў, «Мінск—Навіны».

АБО РАНЕЙ, АБО «ПРЫБАўКА»

Сяргей ГРЫБ

Як вядома, з пачатку мінулага года ў Беларусі замест сістэмы датэрміновых пенсій за работу ў асаблівых умовах і за выслугу гадоў было ўведзена прафесійнае пенсійнае страхаванне. Прычым, нягледзячы на доволі працяглы час з моманту новаўвядзенняў, незразумелыя нюансы тут застаюцца шмат. Каго датычыцца прафесійнае страхаванне, хто павінен плаціць на яго ўзношкі і якія віды прафесійных пенсій прадуладжвае наша заканадаўства — вось

прафесійнай дзейнасці. У прыватнасці, гэта грамадзяне, занятыя на вызначаных Спісам № 1 і Спісам № 2 работах, работніцы тэкстыльнай вытворчасці паводле спецыяльнага пераліку, некаторыя катэгорыі медыцынскіх і педагагічных работнікаў, артыстаў, работнікаў лётнага і лётна-выпрабавальнага саставу, жывёлаводства, даяркі, трактарысты ў сельгасвытворчасці і г.д.

Шахцёр, жывёлавод, артыст

Для пачатку варта заўважыць: прафесійнае пенсійнае страхаванне датычыцца работнікаў, якія занятыя ў асаблівых умовах працы і асобнымі відамі

зацверджаныя пастановай Савета Міністраў №1490 ад 9 кастрычніка 2008 года.

Па розных «кошыках»

Выплата прафесійных пенсій робіцца з самастойнай, строга мэтавай крыніцы. Гэтай крыніцай з'яўляюцца пенсійныя зберажэнні застрахаванай асобы, якія складаюцца са спецыяльных узносаў работаўцаў, а таксама з даходаў ад размяшчэння гэтых узносаў у банку. Прычым агульныя сродкі сацыяльнага страхавання на прафесійнай пенсіі не накіроўваюцца. І ў сваю чаргу сродкі прафесійнага пенсійнага страхавання на выплату іншых відаў пенсій таксама не ідуць.

СТАР. 2

Зроблена ў Беларусі

Жабінкаўскі цукровы завод: «САЛОДКАЯ ЛІНІЯ»

Невялікі беларускі завод Жабінка добра ведаюць як мінімум у 13 краінах свету — пачынаючы ад суседняй Расіі і заканчваючы заакеанічнымі Злучанымі Штатамі Амерыкі. «Зроблена ў Беларусі. Жабінкаўскі цукровы завод» — менавіта дзякуючы такому надпісу на прадукцыі мясцовага цукровага заводу пра Жабінку чулі далёка за межамі Брэсцкай вобласці. Дый што там казаць — нават у новенькае купі беларускіх і міжнародных цягнікоў ветлівых праваднікі прынясуць вам кубачак гарбаты і пару пакецікаў цукру ААТ «Жабінкаўскі цукровы завод».

Сам цукровы завод з'явіўся ў Жабінцы не так даўно — у 1963 годзе. Ён быў трэцім у Беларусі пасля Скідальскага і Гарадзейскага. У якасці пляцоўкі пад будаўніцтва было выбрана месца на поўнач ад вёскі Сцебрава, недалёка ад чыгуны. Мясцовыя жыхары гэты участак называлі Пысай гарой — з-за ўзвышанай мясцовасці з пясчанікам і малапрыдатнай глебай для раслінаводства. Завод, можна сказаць, будаваўся ў чыстым полі — на поўдні была чыгунка, на поўначы — цяжкапраходнае балота Візжар, на усходзе — сама Жабінка. Таму паралельна з будаўніцтвам карпусоў заводу ўзводзіліся і жыллыя дамы, інтэрнат, школа, дзіцячы садок, крамы і сталовыя. У снежні 1963 года завод пачаў працаваць, на польскім абсталяванні можна было перапрацоўваць 3 тысячы тон цукровых буркоў за суткі. Дарэчы, першыя два гады сыравінай для Жабінкаўскага цукровага заводу служылі толькі цукровыя буркі, а пасля на прадпрыемстве пачалі перапрацоўваць і трысняговы цукар-сырац.

Задача перапрацоўваць 7 тысяч тон буркоў у суткі выканана. Наперадзе — рубаж у 10 тысяч тон

Шоў час, на прадпрыемстве ў некалькі этапаў праводзілася тэхнічнае пераабсталяванне: калі ў самым пачатку магутнасці Жабінкаўскага цукровага заводу складалі 3 тысячы тон перапрацоўкі цукровых буркоў за суткі, то сёння — болей за 7 тысяч тон.

Генеральны дырэктар ААТ «Жабінкаўскі цукровы завод» Віктар Міронаў.

— У 2004 годзе пачаўся чарговы этап рэканструкцыі прадпрыемства — спачатку задача была пастаўлена на выйсці на 6 тысяч тон перапрацоўкі цукровых буркоў за суткі, а пасля яна была скарачана да 7 тысяч тон. — расказвае генеральны дырэктар ААТ «Жабінкаўскі цукровы завод» Віктар Міронаў. — Па выніках сезона 2009 года нам удалося выйсці на магутнасць у 7,6 тысячы тон цукровых буркоў. Такім чынам, мы выканалі пастаўленую перад намі задачу.

За апошнія 7-8 гадоў кіраўніцтва заводу сапраўды накіравала вялізныя сродкі ў рэканструкцыю прадпрыемства — на замену са-старэлага абсталявання сучасным, на аптымізацыю і аўтаматызацыю вытворчасці. — З 2003 года мы рэканструявалі ўсе ўчасткі асноўнай вытворчасці, што дазволіла нам павялічыць вытворчасць магутнасці па перапрацоўцы цукровых буркоў у 4,5 тысячы тон да 8 тысяч тон за суткі. У прыватнасці, мы будавалі комплекс скла-доў бярэзнага захоўвання цукру, які дазваляе захоўваць да 50 тысяч тон цукру; уведзены ў эксплуатацыю жа-мерынасушыльны комплекс з грану-ляцыяй магутнасцю да 150 тон сух-іх жамерын за суткі, — пералічвае галоўны эканаміст заводу Дзяснін Гардзееў. — Значныя сродкі ўкла-лі ў мадэрнізацыю буркапрэсных пунктаў. Наогул аб'ём капітальных

вядзеныя жалезабетонныя сіласныя збудаванні, у кожнае з якіх можна загрузіць па 25 тысяч тон гатовага цукру-пяску. Будаўніцтва гэтага важнага аб'екта для заводу завяршылася літаральна ў кастрычніку 2010 года.

— Мы будавалі гэты комплекс бярэзнага захавання цукру на працягу 2,5 года і задзейнічалі на гэта вельмі шмат сіл і сродкаў, — тлумачыць намеснік генеральна-нага дырэктара па будаўніцтве Аляксандр Літвінчук, калі мы з ім стаім у падсіласным паверсе і літаральна пад намі павіна быць каля 25 тысяч тон цукру. — Мэта будаўніцтва сіласаў — скараціць арэндную плату за размяшчэнне нашай прадукцыі ў іншых складскіх памешчэннях па ўсёй рэспубліцы. Мы марнавалі на арэнду каля мільёна долараў штогод, ну а цяпер хаця б 50 тысяч тон можам захоўваць непасрэдна ў нас (дарэчы, толькі за адзін дзень Жабінкаўскі цукровы завод вырабляе каля 1 тысячы тон цукру). Збудаванне сапраўды ўнікальнае, будавалі мы яго з улікам аўстрыйскіх фірмаў мэтадам сілзалежнай алапублікі, г.зн. безспарынальна бетанавання. Пра аб'ёмныя можна сказаць толькі адна лічба — пры будаўніцтве было скарыстана каля 9 тысяч куба-мэтраў высокатрывалага бетону. Цыліндрычная частка кожнага з сі-ласаў узводзілася безспарынным бетанаваннем на працягу 14 сутак. Усяго нам гэтак будаўніцтва абы-шлося ў 50 мільярдў рублёў.

Асобна варта расказаць пра комплекс складоў бярэзнага захавання цукру, які ўяўляе сабой два

Цікава, што ўсё абсталяванне, што закупляецца для заводу — за-межнае: французскае, аўстрыйскае, нямецкае. Гэта дазволіла Жабін-каўскаму цукровому заводу стаць на адну прыступку з аналагічнымі прадпрыемствамі ў Заходняй Еўро-пе.

— Не буду казаць толькі пра нас — усё чатыры цукровыя заводы ў Беларусі маюць еўрапейскі ўзро-вень вытворчасці, — лічыць гене-ральны дырэктар Віктар Міронаў. — У Еўропе ёсць нават нійжэйшыя за нас па якасці прадпрыемствы. Мы сапраўды маем добры такі сярэдне-еўрапейскі ўзровень. І гэта не наша ацэнка, а іх, еўрапейцаў. Я быў і на нямецкіх цукровых заводах, і на польскіх — нас там цяпер нічога не здзіўляе. Скажу болей — часта ўзі-кала фраза, што «ў нас у Жабінцы абсталяванне нават лепшае!». Тое самае і не толькі па якасці вытвор-чага працоў і абсталявання, але і па якасці цукру — мы са сваім бу-раковым цукрам спакойна можам прысутнічаць у Еўропе, мы праход-зім па ўсіх параметрах.

Наогул праведзеная рэканструк-цыя вытворчых магутнасцяў да-зволіла ААТ «Жабінкаўскі цукровы завод» значна палепшыць шэраг асноўных тэхнічных паказчыкаў. У прыватнасці, расход цукровых бур-коў на 1 тону белага цукру зніжаны да 7,5 тонны, а сумарныя страты цукру (розніца паміж утрыманнем цукру ў бурках і рэальным выхадом цукру) скараціліся з 3,44 % па выні-ках 2002 года да 2,81 % у 2009 го-

дзе. Скараціўся і расход паліва пры перапрацоўцы цукровых буркоў да 2,46 % ад масы перапрацаваных буркоў. Як адзначыў галоўны эканаміст Дзяснін Гардзееў, гэты апошні паказчык з'яўляецца лепшым сярод усіх цукровых заводаў СНД і адпа-вядае ўзроўню вядучых цукровых прадпрыемстваў Еўрасаюза.

Аб'ём вытворчасці цукру з цук-ровых буркоў у 2009 годзе склаў 120,6 тысячы тон, павялічыўшыся з 2002 года ў 3,3 раза. За 9 месяцаў 2010 года на Жабінкаўскім цукровым заводзе аб'ём вытворчасці ў супа-стаўных цэнах дасягнуў 178 мільяр-даў рублёў, што болей на 61,5 % у параўнанні з адпаведным перыядам 2009 года. Пры гэтым вырочка ад рэалізацыі прадукцыі за гэты ж час павялічылася на 75 %, рэнтабель-насць дасягнула ўзроўню 10,5 %, а чысты прыбытак склаў 17,3 мільяр-да рублёў.

— Сённяшняя кан'юнктура су-светнага рынку цукру пацвердзіла правільнасць вы-бранага напрамку развіцця, — пе-ракананы Дзяснін Гардзееў. — Дзя-куючы імпартаза-м я ш ч а л а м а ў эфекту павелічэння аб'ёмаў вытворча-ці цукру з уласнай сыравіны мы зма-лі знізіць залежнасць цэн на цукар ад кан'юнктуры су-свет-ных цэн, а пашырэнне геаграфіі і э-фектыўнасці продажаў нашага цук-ру на экспарт сведчыць выйсці Жабінкаўскаму цукровому заводу на перапрацоўку 10 тысяч тон цукро-вых буркоў за суткі. Якраз зараз ва ўрадзе знаходзіцца праект канцэ-пцыі развіцця цукравой вытворчасці на 2011—2015 гады, дзе і прапіса-на, як далей будучы павялічэння магутнасці цукровых заводаў. Да канца года гэтая канцэпцыя паві-на быць зацверджаная, і тады стане

Укладчык-упакоўшчык гатовай прадукцыі Аляксандр НАГАР.

вядома, як будзе ісці далейшая мадэрнізацыя Жабінкаўскага цукровага за-воду, якія аб'екты будучы рэканструюцца ці лабу-даныя нанова. Аднак нават не чакаючы праграмы, завод за кошт сваіх сродкаў намяцёў «кропкі» для інвеставання на 2011 год:

— Мы плануем за кошт сваіх сродкаў дадаць чаввёрты жамеры-навы прэс у жамерынаадціскаль-навы вытворчасці і такім чынам разаруціць вузкая месца ў вытвор-часці, — тлумачыць намеснік гене-ральнага дырэктара па будаўніцтве Аляксандр Літвінчук. — Ну а потым, у 2012 годзе, магчыма, паставім і яшчэ адзін прэс. Гэта вельмі важна з улікам выхаду на перспектыву наш перапрацоўку 10 тысяч тон цукро-вых буркоў за суткі, дый да таго ж амаль гатовы, — скажаў намеснік генеральнага дырэктара Жабінкаў-скага цукровага заводу і дадаў, што кошт будаўніцтва фабрыкі фасоўкі цукру складае каля 8 мільярдў руб-лёў і гэта таксама будучы уласны сродкі заводу.

Чаввёрты жамерынавы прэс абы-дзеца заводу ў 800 тысяч долараў, і ён ужо зараз збіраецца для Жабін-каўскага цукровага заводу ў Іспаніі.

(Працяга на 4-5 стар.)

Лабарант Таццяна ГАРКАЛЮК — адна з тых, хто кантралюе якасць гатовай прадукцыі.

ВІНШАВАННЕ СУЛТАНУ АМАНА

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста павітаваў Султана Амана Кабусу бен Саіда з Нацыянальным Днём і 40-годдзем яго ўзыходжання на прастол.

Аляксандр Лукашэнка з задавальненнем адзначыў, што супрацоўніцтва дзюх краін пашыраецца з года ў год. Прэзідэнт выказаў перакананне, што адносіны даверу і дружбы паміж народамі Беларусі і Амана будзь і надалей садзейнічаць развіццю канструктыўнага ўзаемадзеяння на усіх кірунках.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

«БЕЛАРУСКІ ІНВЕСТЫЦЫЙНЫ ФОРУМ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Мы лічым такое размяшчэнне даволі паспяховым і прынялі рашэнне зрабіць наступны крок — размясціць нашы аб'явіліцы на расійскім рынку. Выхад на расійскі фінансавы рынак будзе дэбютам не толькі для нас, але і для саміх расіян, якія праз Беларусь адкрываюць свой рынак для размяшчэння аблігацый замежных дзяржаў», — адзначыў прэм'ер-міністр. Хоць за апошняга гады Беларусь павялічыла аб'ём прыцягнення знешніх крэдытаў, суданосны знешняга дзяржаўнага доўгу і ВУП у Беларусі складаюць менш як 20 працэнтаў супраць 60—80 працэнтаў у многіх развітых краін.

«Медыярынак Беларусі АНАНІЧ: і Расіі патрабуе ўніфікацыі заканадаўчай базы»

Медыярынак Беларусі і Расіі патрабуе ўніфікацыі заканадаўчай базы для ўзаемапрывінення на тэрыторыі дзяржаў як друкаваных, так і электронных СМІ. Такое меркаванне выказаў ўчора на пасяджэнні камісіі Парламенцкага сходу Саюзнай дзяржавы па інфармацыйнай палітыцы першы намеснік міністра інфармацыі Беларусі Лілія Ананіч, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Друкаваныя СМІ Беларусі і Расіі маюць усе неабходныя палітычны і эканамічныя падставы для таго, каб па падпісы і ў розніцу распаўсюджвалі на тэрыторыі дзяржаў», — сказала Лілія Ананіч. Яна адзначыла, што гэтым актыўна карыстаюцца расійскія сродкі масавай інфармацыі. Сёння ў рэспубліцы ў падлісных каталогах і рэзінчым гандлі прысутнічае больш як 5 тыс. расійскіх выданняў. Асноўныя аічынныя грамадска-палітычныя газеты таксама ёсць у падлісных каталогах РФ, але на жаль, з-за шэрагу прычын аб'ектыўнага і суб'ектыўнага характару яны не збіраюць дастаткова аўдыторыі чытацка, адзначыла першы намеснік міністра. Паводле яе меркавання, беларускаму і расійскаму бакам «трэба садзіцца за стол і выраўноўваць сферу эканамічных ўзаемаадносін».

Table with exchange rates for USD, EUR, BYN, and RUB.

Або раней, або «прыбаўка»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Узносы на прафесійнае пенсійнае страхаванне п'яццаць работадатцаў, якія прадстаўляюць работу ў асаблівых умовах працы паводле працоўных дагавораў; — адзначае Наталія Шаўлюская. — І тая ж работадатца абавязанна падаваць у Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва звесткі аб застрахованых асобах, неабходныя для выдзянення прафесійнай часткі індывідуальных асабівых рахункаў. Маюцца на ўвазе звесткі аб перыядах занятасці ў асаблівых умовах працы і аб выплце ўзносаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне за гэтыя перыяды. Падобныя звесткі заносацца Фондам у індывідуальныя рахункі застрахованых і з'яўляюцца падставой для выдчыў дакументаў аб працягласці прафесійнага стажу.

Памеры вызначаць узносы

Непасрэдна памеры прафесійных пенсій у любым выпадку вызначаюцца зыходзячы з сумы зберажэнняў на прафесійнае пенсійнае страхаванне. Звесткі аб суме гэтых зберажэнняў утрымліваюцца зноў жа на індывідуальным асабівым рахунку кожнай застрахованай асобы.

Прычым цікава: заканадаўствам прадугледжваюцца два віды прафесійных пенсій — датэрміновыя і дадатковыя.

— Датэрміновыя прафесійнае пенсія можа выплачвацца да дасягнення агульнапрынятага пенсійнага ўзросту, які, як вядома, складае 60 гадоў для мужчын і 55 гадоў — для жанчын, — распавядае Наталія Шаўлюская. — Каб атрымаць права на датэрміновую прафесійную пенсію, застрахованая асоба павінна мець пэўную працягласць прафстажу. Для кожнай катэгорыі гэта працягласць свая. У прафстаж залічваецца работа ў асаблівых умовах, а таксама час працоўнага водпуску (калі такі водпуску быў непасрэдна па работай у асаблівых умовах). Аднак трэба падкрэсліць: робіцца залік толькі той работай і тых водпусках, за перыяд якіх работадатцаў плаціліся ўзносы.

Што ж да дадатковай прафесійнай пенсіі, то яна прызначаецца ўжо пасля дасягнення агульнапрынятага пенсійнага ўзросту — зыходзячы з «прафесійных» зберажэнняў і ў дадатак да пенсіі з «агульных» сродкаў дзяржаўнага сацыяльнага страхавання.

«Старыя правільны» пакуль не зніклі

Прызначэнне і выплата дадатковых прафесійных пенсій у Беларусі ўжо расчаліся. Іншая гаворка — аб датэрміновых прафесійных пенсіях. Пакуль яны не прызначаюцца. І па велімі прастай прычыне: права на гэтыя пенсіі ўзнікае пры найўзніжэй не менш чым паловы неабходнага прафесійнага стажу. А фарміраванне прафесійнага стажу распчалася не так даўно — з 1 студзеня мінулага года.

— Разам з тым прафесійны стаж улічваецца пры прызначэнні датэрміновых працоўных пенсій па ранейшых правілах: пры ўмове, што застрахованая асоба дае згоду на пералічэнне сваіх пенсійных зберажэнняў (іх часткі) для кампенсацыі выдаткаў на выплату датэрміновай працоўнай пенсіі ў перыяд да дасягнення агульнапрынятага пенсійнага ўзросту, — кажа Наталія Шаўлюская. — Азін з прыкладаў. Для прызначэння пенсіі па выслузе гадоў на стаўніцы-жанчыне неабходна мець 25 гадоў спецыяльнага стажу ў школе. Па стане на 1 студзеня 2009 года працягласць такога стажу складала 23 гады і 6 месяцаў. Пасля 1 студзеня мінулага года жанчына

працягвала працаваць настаўніцай у школе і, паводле заканадаўства, на яе стала распаўсюджвацца прафесійнае пенсійнае страхаванне — з выплаты ўзносаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне работадатцаў. У такіх варунках прафесійны стаж можа прымацца да ўвагі пры прызначэнні пенсіі па выслузе гадоў — пры гэтым настаўніца на пералічэнне пенсійных зберажэнняў у агульную пенсійную сістэму.

Недакладнасці каштуюць грошай

Права на датэрміновыя і дадатковыя прафесійныя пенсіі не ў апошнюю чаргу залежыць ад таго, колькі дакладна работадатцаў пададуць неабходныя звесткі ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва. Любыя «збоі» тут могуць мець самыя негатыўныя наступствы, і ў тым ліку — перагляд памераў пенсій ці нават спыненне іх выплаты.

— Каб забягнець падобных наступстваў, работадатцы павінны вырашаць усе пытанні, датычныя прафесійнага пенсійнага страхавання, у строга адпаведнасці з заканадаўствам, — падкрэслівае Наталія Шаўлюская. — Работадатцы абавязаныя свачасова і якасна правесці ацэнку ўмоў працы на кожным працоўным месцы, класіфіі і зацвердзіць з уздаем прафсаюзаў пералік месцаў з асаблівымі умовамі працы, наладзіць улік працоўнага часу ў асаблівых умовах кожнай застрахованай асобы, безумоўна і дакладна плаціць ўзносы на прафесійнае пенсійнае страхаванне, падаваць у органы Фонду дакладныя звесткі пра перыяды занятасці застрахованых асоб і асабівых умовах і пра вызначаныя за гэтыя перыяды ўзносы. І, дарчы, можа нагадаць: за неадаванне ў вызначаныя тэрміны дакументаў, справаздач, звестак і іншых матэрыялаў насуперак патрабаванням заканадаўства або за падаванне дакументаў, якія ўтрымліваюць загады недакладных звесткі, у нас прадугледжана адказнасць на падставе артыкула 23.16 Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Пры гэтым прапануем ацаніць дакладнасць звестак могуць і самі работнікі. Так, права застрахованых асоб на атрыманне ў работадатцаў інфармацыі аб налічаны і выплачаны ўзносаў на прафесійнае пенсійнае страхаванне, а таксама інфармацыі аб прафесійным стажы вызначана ў 18 і 19 артыкулах Закона аб прафесіях. Апроч таго, застрахованыя асобы могуць пацікавіцца звесткамі аб стане свайго індывідуальнага асабівых рахунка непасрэдна ў органах Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва.

— Сапраўды, прафесійнае пенсійнае страхаванне — справа параўнальна новае, — адзначае Наталія Шаўлюская. — І зразумела, што тэту ў работадатцаў узнікаюць пытанні, звязаныя і з выкарыстаннем пералікаў катэгорыі работнікаў, на якіх распаўсюджвацца прафесійнае пенсійнае страхаванне, і з крытэрыямі ацэнкі ўмоў працы. У сувязі з гэтым можна заўважыць: кантроль за правільнасцю выкарыстання гэтых пералікаў і крытэраў уаўнаважаныя здзяйсняць адпаведныя органы дзяржаўнага кіравання: напрыклад, у дачыненні медыцынскіх работнікаў — Міністэрства аховы здароўя, у адносінах да педагогічных работнікаў — Міністэрства адукацыі, у дачыненні работнікаў сельгасвытворчасці — Міністэрства сельскай гаспадаркі і рываўнавання. І ў выпадку тых ці іншых сумненняў работадатцаў неабходна проста звярнуцца ў гэтыя органы па кансультацыю.

ПРАВА НА ДАТЭРМІНОВУЮ ПРАФЕСІЙНУЮ ПЕНСІЮ МАЮЦЬ

Table with 4 columns: Category of insured persons, Pension type, Duration of service, and Pension amount.

* Пры прафесійным стажы не менш за 5 гадоў у мужчын і 3 гадоў у жанчын і агульным стажы не менш за 25 і 20 гадоў адпаведна агульнапрыняты пенсійны ўзрост зніжаецца на 1 год за кожны год прафесійнага стажу ў мужчын і за кожныя 9 месяцаў прафесійнага стажу ў жанчын.

** Пры прафесійным стажы не менш за 6 гадоў у мужчын і 5 гадоў у жанчын і агульным стажы не менш за 25 і 20 гадоў адпаведна агульнапрыняты пенсійны ўзрост зніжаецца на 1 год за кожныя 2 гады прафесійнага стажу ў мужчын і за кожныя 2 гады прафесійнага стажу ў жанчын.

*** Пры звальненні з працы па стане здароўя (хваробі) і прафесійным стажы не менш за 20 гадоў у мужчын і не менш за 15 гадоў у жанчын агульнапрыняты пенсійны ўзрост зніжаецца на 1 год за кожныя 2 гады прафесійнага стажу ў мужчын і за кожныя 1 год 6 месяцаў прафесійнага стажу ў жанчын.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Аукцион по продаже объекта государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества состоится 21 декабря 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Организатор аукциона: Минский городской территориальный фонд государственного имущества, г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, конт. тел. (8017) 200 20 89

НА АУКЦИОН ВЫСТАВЛЯЕТСЯ:

Table with auction details: Subject, Location, Price, Seller, Information, Terms, and Conditions.

Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

К участию в аукционе допускаются: граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы (иностранные государства, объединения, международные организации, иностранные юридические лица, иностранные граждане, граждане Республики Беларусь, имеющие постоянное место жительства за границей, и лица без гражданства), представившие Организатору аукциона в сроки, указанные в извещении на участие в аукционе, следующие документы:

- заявление на участие в аукционе по установленной форме;
заверенную банком копию платежного поручения о внесении суммы задатка в белорусских рублях на расчетный счет, указанный в извещении;
юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем — копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;
иностранным юридическим лицом — копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шестидесяти дней до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
иностранным гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;
представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителю) — доверенность, выданную в установленном законодательном порядке, при необходимости легализованную в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

Абзац

У Гродне ў гарадскім парку Румлева вабёрка нечакана пакусала руку студэнтам — дзядзіне і хлопчу. Гэта не першы выпадак нападў грызуна на людзей — яшчэ ў пачатку восені з аналагічнымі ўжасамі ў траўманікунт звярнуліся каля 10 гродзенцаў. Магчыма, гэта адна і тая ж вабёрка, якая жыла раней у хатніх умовах і якую кінулі гаспадары. Звярок, не прыстасаваны да самастойнага жыцця, не ўмее «дыпламатычна» выпрошваць ежу.

Поўны абзац

У Кобрне муж прывёў жонку ў РАУС у надзеі на дапамогу ва ўхіленні алкагольнай залежнасці. Выпіўшыя жанчына была і на гэты раз. Калі мужчына страціў пільнасць, жонка пусцілася наўцёкі. Жанчына выйшла на пешаходны пераход і, уварыўшыся ў заднія дзверы аўтамабіля, які праздаў, упала. У той час (каля 17.30) аўтамабілі на гэтым участку рухаліся павольна, дззякуючы чаму, верагодна, трагедыі і не адбылося. Па факце ДТЗ праводзіцца праверка. Вінаватая, хутэй за ўсё, будзе прызнана жанчына-пешаход.

У ШША пры пакупцы машыны дораць аўтамак Калашнікава. Адна з амерыканскіх кампаній-аўтадылераў аб'явіла рэкламнаю акцыю, згодна з умовамі якой кожны кліент, што набыў пазадарожнік, атрымае ў падарунак ключы АК. Па словах менеджара кампаніі Nations Trucks, ідэя аказалася на рэдзкіх удалях: продажы ў аўтасалоне падвоіліся. Кліент атрымае не сам аўтамак, а ваўчар на яго набыццё ў спецыялізаванай краме. Пры жаданні ваўчар можна абмяняць на 400 долараў або набыць іншую зорку «на тую ж суму». Тым, хто вырашыў набыць аўтамак, даўдзядца праісці праверку на адсутнасць крмынальнага мінулага. Акцыя працягнецца да канца лістапада. «Наш кліент — гэта абавязкова ўзброены чалавек», лічаць у салоне.

Гэты купілі за 105 тысяч еўра. У рэгіёне П'емонт (Італія) прайшоў штодзёны фестываль трыфелюў, у рамках якога адбыўся аукцыён гэтых далікатэсных грыбоў. Цэнтральны лот — белы трыфель вагой 900 г — набыла крывіць і спецыяліст па віне з Паўднёвай Карзі. Жаніч Чо Лі залпаціла за грыб 105 тысяч еўра (або прыкладна 117 еўра за азін грам). Па прызынанні пакупцы, яна купіла трыфель у складчыну з сябрамі. Дарчы, белья трыфелі амаль заўсёды ўжываюць у ежу сырымі, наразачы іх тонкімі лустачкамі.

Паводле павадзіннаў карэспандэнтаў «Звязды» Інфармагенцтваў.

БЕЛАРУСЫ РАЗГРМАЛІ АМАН — 4:0

У сярэдзі нацыянальнае зборная па футболе правала таварыскі матч з камандай Амана. Падапечны Бернда Штанге выйграў з лікам 4:0. Галамі вызначыліся Аляксандр Мартыновіч (ён забіваў на 5-й хвіліне і на 11-й), Вячаслаў Глеб (35-я) і Віталей Радзівонаў (57-я).

17 лістапада ФІФА распаўсюдзіла новы рэйтынг-ліст зборных. Каманда Беларусі ў рэйты зрабавіла новы рэкорд: за 42-ы паціцшы нашы футбалісты перамагліся на 40-й. Гэта найлепшы вынік у гісторыі беларускай нацыянальнай зборнай. Матч з Аманам, які дадасць у рэйтынг нашай камандзе яшчэ некалькі балаў, яшчэ не ўлічваецца. Узначальвае рэйтынг, які і раней, чэмпіён свету зборная Іспаніі, на другім месцы — галандцы, трэція — бразільцы. Маладзевая зборная (U-21) ўчора саступіла (1:2) ў таварыскім матчы з камандай Ізраіля.

«ДЫНАМА» АТРЫМАЛА ВАЛЯВУЮ ПЕРАМОГУ НАД «ТРАКТАРАМ»

Першы матч пасля антракту ў КХЛ сталічае «Дынама» праводзіла на выездзе супраць чальбінскага «Трактора». Саступаючы пасля дзвух перыядаў 0:2, нашы хакеісты здолел адвярнуць і выйграў матч 3:2!

Як адзначыў Марэк Сікора, пасля такога перапынку гаўлоўнае — псіхалагічна вытрымка. Выйграе той, у каго яе больш. Як і абцяцала дынамаўцамі кіраўніцтва, на лёд вышлі Петр Сікора, былы гулец НХЛ, кантракт з якім быў падпісаны «Дынама» ў паўзе. Ён закінуў першую шайбу ў матчы і адаў галявы пас. Алена АУЧЫННІКАВА.

ІЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА И ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Table with auction details: Name of subject, Location, Price, Seller, Information, Terms, and Conditions.

Согласно решения Минского горисполкома от 24.12.2008 № 84 аукцион состоится 20 декабря 2010 года в 15.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524. Для участия в аукционе представляются: 1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с фондом «Брестоблимушество». 2. Заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на р/с 364222530011 Могилы филиал по Брестской области ОАО «Белинвестбанк», код банка 8223, получатель платежа — фонд «Брестоблимушество», УНП 800202538, срок внесения задатка — до подачи заявления на участие в аукционе. 3. Юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем — копии документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования. 4. Иностранным юридическим лицом — копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение шестидесяти дней до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляется документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица также — документ, подтверждающий его полномочия. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения. Победителем аукциона (победителем на покупку) обязан: подписать протокол аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка: внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона.

КОЛЬКІ НАРАЧАУ НА НАРАЧЫ?

Зачапіла!

- З рэестра Нарачанскага сельскага Савета даведваюся, што назву самага вялікага ў краіне возера, акрамя самога возера, маюць:
1. Вёска Нарач.
  2. Курортны пасёлак Нарач.
  3. Аграпрадком Нарач.
  4. Гасцініца «Нарач».
  5. Тургасцініца «Нарач».
  6. Санаторый «Нарач».
  7. Дацэнтны аздараўленчы лагер «Нарач».
  8. Санаторый «Нарачанскі берэг».
  9. Аўтакемпінг «Нарачанска».
  10. РУП ОРХ «Нарач» (колішні рыбзавад).
  11. Нацыянальны парк «Нарачанскі».
  12. «Нарачанская Ніва» (колішні саўгас «Нарач»).
  13. РУП «Нарачанскі завод напіткаў».
  14. ТАА «Нарачанскі масласырзавад».

Спіс можна працягваць. Не надта даўно былі яшчэ Дом адпачынку «Нарач», калгас «Нарач», Нарачанскі пасялковы Савет.

Не ведаю, захапляцца гэтым нарачанскім «буке-там», вартым кнігі рэкордаў, ці здзіўляцца колькасці аднолькавых назваў, бо ніводзін з айчынных прыродных аб'ектаў не набыў і паловы гэтай славы. Не магу шыра вызначыцца ў сваіх пачуццях, але без умешкі гэта пералік не ўспрымаю. Дарчы, у мяне заўсёды выклікаюць пытанне выпадкі, калі, напрыклад, імя бацькі даецца і сыну, і ў сям'і з'яўляюцца два Васи, два

Сашы альбо два Сяргы. Ніякоў не хапае імянаў? Ці іншыя сапраўды не пасуюць чалавеку? Ніякоў на Нарачы павінны быць адны Нарачы? Іншая справа, каб гэта быў вялікі горад, сталіца. У адным сельсавеце, лічы, у адным месцы, гэта здаецца перабольшваннем.

З аднаго боку, відавочна, што назва возера стала брандам — гэта і прызнанне, і любоў, і павага. У гонар беларускага «мора» называюць вуліцы, гандлёвыя цэнтры, рэстараны і кавярні, прадукты харчавання: сыры, мінеральную ваду, нават каўбасы. Самы вядомы з іх чорны хлеб «Нарачанскі» — папулярны ў мічман за добры смакавы якасці.

З іншага, навідавоку бессонсоўныя паўторы, якія выклікаюць блытаніну ў географічных абазначэннях і назвах установаў. У Беларусі даволі часта сустракаюцца аднолькавыя назвы, напрыклад, возера ці ракі і вёскі на яе беразе. Напрыклад, рака Лань і вёска Лань (Нясвіжскі раён) альбо возера Шо і вёска Шо (Глыбоцкі раён). Ці вёска Нарач на беразе ракі Нарач у Вілейскім раёне (вось яшчэ два Нарачы). Гэтыя паселішчы старажытныя, і назвы склаліся з умовамі колішніх абставін, іхняе ўтварэнне штучным няк не назавеш. Здзіўляе якраз тое, што на азёрным беразе ніколі не

было населенага пункта з назвай Нарач (калі не лічыць вёску Занарач). Цяпер іх ажно два.

У 1964 годзе назву вёскі Кабыльнік незарэзала навошта перайначылі. Старажытну, першае ўпамінанне якой, як маёнтка ў Ашмянскім павеце Віленскага ваяводства Вялікага Княства Літоўскага, адносіцца да 1463 года. Цяпер гэта вёска Нарач (ішкава, што перайменавалі якраз у 500-гадовым узросце). І хоць з часу перайменавання прайшо амаль паўсотні гадоў, многія жыхары па-ранейшаю ўжываюць старую назву Кабыльнік — каб, найперш, не блытацца ў шматлікіх Нарачах. І яшчэ справа звычкі. Уявіце, каб чалавека, які працуе на свеце гадоў гэтак 50-60, раптам сталі называць па-іншаму? Іншая справа, каб Кабыльнік знаходзіўся непасрэдна на азёрным беразе ці ў яго не было сваёй — кабыльнікай — гісторыі. У 2006 годзе колішні Кабыльнік стаў яшчэ і аграпрадком «Нарач».

Санаторны пасёлак Нарач (тры кіламетры ад вёскі Нарач) з'явіўся ў тым самым 1964-м, калі знік Кабыльнік. Але зноў-такі мясцовы люд не каза па-новому — Нарач — і для зручнасці абыходзіцца старой назвай Купа. Пасёлак утварыўся з рыбацкіх вёсак Купа, Урлікі і Сцепаўна. Назвы гэтых населеных пунктаў з цягам часу не перайшлі ў назвы новых здаруічкі ці вуліц. А замест колішняй дарогі ўздоўж возера з'явілася вуліца Нарачанская. Адрас адной з

аздараўленчых устаноў гучыць так: пасёлак Нарач, вуліца Нарачанская, санаторый «Нарач». Сапраўды, зярок не прудумаеш. Але, як вядома, колькі ні кажы цукар, солідка ў роце ні будзе.

Колькі не называй будынік і вёска імя Нарач, большым, глыбейшым і чысцейшым возера не стане. І менш занакамітым, дарчы, таксама. Нарачанскі берэг не ператворыцца ў курортны Нішчы, Егіпта ці Турцыі. Бо спрыта на сваёй радзіме ён павінен стаць сапраўднай разныкай адпачынку і турызму. А тады можна і з Еўропай цягацца. Калі па-своём, гэта значыць, па-Беларуску, ставіцца і да стварэння сучаснага, адпаведнага часу сэрвісу і вобліку курортнага месца, не ігнаруючы і гісторыка-культурную спадчыну, да якой адносяцца і старыя назвы. У дзяржаўнай праграме развіцця курортнай зоны нарачанскага рэгіёна на 2011—2015 гады, трэба падзяцца, многія рэчы будуць улічаны адпаведна мясцовым асаблівасцям, традыцыям, наваколлю. Але ці не з'явіцца на гэтым беразе яшчэ некалькі назваў-клонаў?

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

На здымках: возера Нарач часам здаецца бяскрынім, нібы мора; вёска Нарач дзякуючы архітэктуры старых пабудов дагэтуль захоўвае выгляд колішняга мястэчка Кабыльнік і санаторый «Нарач»; і тургасцініца «Нарач» — берагавыя здаруічкі; зарарны хлеб хоць і называецца «Нарачанскі», але выпякаецца і рэалізуецца ў сталіцы.

ХТО СТАНЕ НАВАСЁЛАМ У СТУДЭНЦКАЙ ВЁСЦЫ?

У хуткім часе ў студэнцкай вёсцы ў Мінску плануецца ўвесці ў строй яшчэ два інтэрнаты. Хацелася б даведацца, студэнты якіх ВНУ стануць іх жыхарамі? Ці праўда, што адзін з інтэрнатаў дастанецца медыцынскаму ўніверсітэту? Калі так, то як будзе размяркоўвацца месцы? Ці трапяць у новы інтэрнат студэнты медыка-прафілактычнага факультэта, якія зараз працываюць у састарэлым будынку? Калі будзе здадзены інтэрнат? Гэтыя пытанні прыйшлі ў рэдакцыю спачатку па электроннай пошце, а затым нашы чытачы вырашылі падпісацца на іх у «Нарачы» тэлефон «Звязда», каб удакладніць некаторыя моманты.

У Міністэрстве адукацыі журналісты «Звязды» паведалі, што ў 2011 годзе ў студэнцкай вёсцы будуць уведзены два інтэрнаты: адзін з іх дастанецца Беларускаму дзяржаўнаму педагагічнаму ўніверсітэту, а другі — Беларускаму дзяржаўнаму медыцынскаму ўніверсітэту.

Мы і сапраўды рыхтуемся ў наступным годзе да навазеллы, — паведаваў гэтаму інфармацыю рэктар Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта Анатоль СІКОРСКІ. — Прыкладныя тэрміны здачы інтэрната — красавік—чэрвень, адным словам, першае паўгоддзе, так што да новага навуцальнага года ў нас ўжо дакладна будзе новы студэнцкі інтэрнат, дзе нам выдзяляюцца 945 месцаў. Гэта вельмі камфортабельнае жыллё. Фактычна два пакаёвыя кватэры. У бокі — два пакоі (адзін разлічаны на прахаванне трох чалавек, а другі і на два чалавекі) плюс свая ванная і кухня. Вядома, студэнцкія інтэрнаты калідорнага тыпу, які будаваліся яшчэ ў саветскія часы, адназначна працягваюць новаму інтэрнату ў камфартельнасці. Аднак гадаўдзіцца, што для студэнта мець гарантыраваны ложаж у інтэрнаце вельмі важна, бо арэнда жылля ў сталіцы калеасца. І не ўсе бацькі могуць дазволіць сабе здымаць для свайго дзіцяці-студэнта ў Мінску нават пакой. На жаль, мы сёння не можам забяспечыць абсалютна ўсіх нашых студэнтаў месцамі ў інтэрнаце, асабліва гэта датычыцца першакурснікаў, але імякнёмы, каб да другога-трэцяга курса ў кожнага, хто мае патрэбу ў інтэрнаце, ужо быў дах над галавой.

Што датычыцца размеркавання месцаў у новым інтэрнаце ў студэнцкай вёсцы, то мы пакуль яшчэ нам вырашылі, як гэта будзе рабіць, і каму пашчасціць стаць наваселам. Зараз разглядаюцца розныя варыянты. Справа ў тым, што рамонт прабуецца ішым нашым інтэрнатам. Магчыма, калі распачаецца рамонт, то нам прыйдзецца кагосьці са студэнцкай аддзялення ці вёсцы рамонт на чарзе: на адным, затым на другім паверсе і гэтак далей. Шмат будзе залежаць ад фінансавання. Нам трэба дзейнічаць па-гаспадарску, і мы зараз думаем, як зрабіць лепш для ўсіх. Таму я пакуль не магу даць адназначны адказ на ваша пытанне...
Надзея НІКАЛАЕВА.

РУП «Гомельскі інстытут нерухомасці і ацэнкі»
ОЦЕНКА ИМУЩЕСТВА (недвижимости, транспорт, оборудование, бизнес, интеллектуальная собственность)
ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕДЕНИЕ АУКЦИОНОВ

извещает о проведении 20 декабря 2010 г. открытого аукциона по продаже объектов недвижимости – изолированного помещения и капитального строения, расположенных по адресу: г. Гомель, ул. Фединского, 19 и принадлежащих Открытому акционерному обществу «Ратон» на праве собственности

№ лота	Наименование объекта	Краткая характеристика объекта	Начальная цена (продаж, бел. руб. (в т.ч. НДС 20%))	Задаток (бел. руб. (в т.ч. НДС 20%))
1	Изолированное помещение (переходная галерея) инв. № 350/D-180092	Помещение неустановленного назначения общей площадью 101,9 кв.м. Расположено на 2-м этаже 5-этажного здания 1973 года постройки. Стены наружные, внутренние: кирпичные, керамзитобетонные панели. Перегородки: нет. Перекрытия: сборные железобетонные плиты. Крыша: совмещенная, рулонная. Полы: мозаичная плитка. Проемы оконные: ленточные деревянные спаренные. Проемы дверные, деревянные. Ступени: нет. Электроснабжение: скрытая проводка. Водоснабжение: нет. Канализация: нет.	79 284 000	2 000 000
	Земельный участок для эксплуатации и обслуживания административно-бытового корпуса № 3 с кадастровым номером 34010000002004812 площадью 0,4550 га, на праве аренды сроком по 15.04.2059 г. Решение о передаче права аренды земельного участка Гомельского ГИК № 1031 §1 от 11.08.2010 г. Договор аренды № 5628 от 17.08.2010 г.			
2	Капитальное строение инв. № 350/C-109018	Одноэтажное здание неустановленного назначения с кирпичной пристройкой общей площадью 79,6 кв.м., 1972 года постройки. Фундамент: железобетонные блоки. Стены наружные, внутренние капитальные: кирпичные. Перегородки: кирпичные. Перекрытия чердачные: железобетонные плиты. Крыша: совмещенная. Полы: плитка. Проемы оконные, дверные: деревянные. Наружная отделка цоколя, стен: без отделки. Внутренняя отделка: оштукатурено. Электроснабжение: скрытая проводка. Вентиляция: естественная.	62 876 400	2 000 000
	Земельный участок для эксплуатации и обслуживания здания с кадастровым номером 34010000002004813 площадью 0,0599 га на праве аренды сроком по 15.04.2059 г. Решение о передаче права аренды земельного участка Гомельского ГИК № 1031 §1 от 11.08.2010 г. Договор аренды № 5631 от 18.08.2010 г.			

Цель использования объектов не ограничивается. Шаг аукциона – 5%.
Аукцион состоится 20 декабря 2010 г. по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23. Начало в 10.00.
Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, ул. Артема, 23, 2-й этаж, каб. 2-6 по рабочим дням с 9.00 до 12.00 и с 13.00 до 16.00 по 17 декабря 2010 г. включительно. Подача документов по почте не допускается.
В аукционе имеют право участвовать индивидуальные предприниматели, физические и юридические лица, своевременно внесшие задаток до подачи заявления на участие в аукционе и представившие все необходимые документы.
При подаче заявления участник должен иметь: 1) копию платежного поручения с отметкой банка, подтверждающего внесение задатка для участия в аукционе; 2) физическое лицо – паспорт; представитель физического лица – паспорт и нотариально заверенную доверенность; индивидуальный предприниматель – паспорт, копию свидетельства о государственной регистрации и его подлинник для заверения его копии организатором аукциона; предприятие индивидуального предпринимателя – паспорт и доверенность; представитель юридического лица (резидент РБ) – паспорт (руководитель – копию приказа, протокола о назначении на должность), доверенность на участие в аукционе и подписание документов, копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации организации и их подлинники для заверения их копии организатором аукциона; представитель юридического лица (нерезидент РБ) – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и в выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенными переводами на белорусский (русский) язык. В случае отсутствия у физического лица расчетного счета, необходимо открыть текущий счет.
Выигравший торги на аукционе признается лицом, предлагающим наиболее высокую цену. Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет засчитан в счет окончательной стоимости объекта. Задаток, уплаченный участниками аукциона, не ставшими победителями аукциона, Организатор аукциона возвращает безналичным платежом на их счет в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победитель торгов обязан: в течение 3-х рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона уплатить Организатору аукциона вознаграждение по результатам аукциона в размере четырех процентов от цены продажи лота, сформированной на аукционе; в течение 10 календарных дней после подписания протокола о результатах проведения аукциона заключить с Продавцом договор купли-продажи объекта; стоимость объекта недвижимости, сформированная на аукционе, должна быть выплачена Продавцу в сроки согласно заключенному договору купли-продажи.
Продавец имеет право отказаться от проведения аукциона не менее чем за 10 дней до начала его проведения.
Организатор торгов или Продавец вправе снять объекты (лоты) с торгов до объявления их проданными.
Организатор: 8 (0232) 70 46 47; 74 99 76 • www.gino.by • e-mail: info@gino.by
Продавец: 8 (0232) 68 25 26 • www.raton.by • e-mail: raton@inbox.by

ЗАЛЕССКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

Воложинского района Минской области (Продавец) проводит открытый аукцион по продаже 4 (четыре) земельных участков для строительства и обслуживания индивидуальных жилых домов:

Лот 1 — земельный участок в деревне Гиневичи, площадь 0,2500 га, кадастровый номер 622083902101000053, начальная цена 2 000 000 белорусских рублей.

Лот 2 — земельный участок в деревне Гиневичи, общая площадь 0,2500 га, кадастровый номер 622083902101000051, начальная цена 2 000 000 белорусских рублей.

Лот 3 — земельный участок в деревне Гиневичи, площадь 0,2500 га, кадастровый номер 622083902101000052, начальная цена 2 000 000 белорусских рублей.

Лот 4 — земельный участок в деревне Новый Двор, площадь 0,2347 га, кадастровый номер 622083902101000040, начальная цена 3 000 000 белорусских рублей.

Участки размещены на расстоянии 40 километров от города Минска, 20 километров от города Заславья и 35 километров от города Молодечно, в непосредственной близости от участков имеются сети электроснабжения, водоснабжения, вблизи лес, озера.

Продажа земельных участков производится гражданами Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории республики или привлекенным к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь.

Победитель аукциона обязан в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок, возместить расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона.

Задаток в размере 10% от начальной цены земельного участка перечислить на расчетный счет 3600614100509 в ЦБЕ № 605 г. Воложина филиала № 500 Минского управления ОАО «АСБ Беларусбанк» код банка 601, город Воложин, улица Партизанская, 13, назначение платежа 4901, УНП 600037292, Залесский сельский исполнительный комитет.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится 28 декабря 2010 года в 10.00 по адресу: деревня Новый Двор, дом 20, помещение Залесского сельисполкома.

Заявление на участие и необходимые документы принимаются по 27 декабря 2010 года до 17.00 по адресу: деревня Новый Двор, дом 20, кабинет управляющего делами сельисполкома, контактный телефон (8 01772) 32236, сайт в Интернете: volozhin.gov.by

БОЛЬШЕ ЗА 10 ИНВЕСТАРУ ПРЭТЭНДУЮЦЬ НА ПРАВУ ПРОПУСКУ ЗНЕШНЯГА ІНТЭРНЭТ-ТРАФІКУ Ў БЕЛАРУСІ

Больш за 10 инвестару падалі заяўкі на ўдзел у конкурсе па прадастаўленні апаратам электрасувязі права на пропуск міжнароднага трафіку і далучэнне да сетак электрасувязі замежных дзяржаў. Аб гэтым паведаміў 16 лістапада журналістам начальнік сектара Аператыўна-аналітычнага цэнтру пры Прэзідэнце Беларусі Сяргей Краўцоў, адказваючы на пытанне карэспандэнта БЕЛТА.

Да прэтэндэнтаў выстаўляюцца пазыўныя патрабаванні, у прыватнасці, дзяржава плануе атрымаць за прадастаўленне права пропуску знешняга інтэрнэт-трафіку 50 млн еўра. «Мы зацікаўлены ў тым, каб пераможцам конкурсу быў не віртуальны апаратар, які проста перапрадаваў бы трафік, а сур'ёзная кампанія, якая змагла б або арандаваць інфраструктуру ў дзяржаўных органаў, або уключыць у Беларусь інвестыцыі для яе стварэння», — падкрэсліў Сяргей Краўцоў.

«Фальксваген» трапіў пад «МАЗ» з прычынам 60-гадовай кіроўца аўтамабіля «Фальксваген Бора», які рухаўся з боку Гомеля ў кірунку Кобрынна ў Пятрыкаўскім раёне, сярэд белага дня не справіў з кіраваннем і выехаў на сустрэчную палосу руху, па якой насупраць ехаў «МАЗ» з прычэпам, гружаным 20 тонамі шасціметровых драўніны. Як паведаміў у прэс-службе Гомельскага ўпраўлення ДАІ, у выніку сутыкнення вялізная машына перакулялася. Кіроўца і 56-гадовы пасажыр «Фальксвагена» загінулі на месцы здарэння.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Пракалоў відэльцам Рабочы аднаго з прадпрыемстваў Пінска падчас п'янай сваркі з жонкай нанёс ёй удар у грудную клетку відэльцам. 28-гадовая жанчына трапіла ў бальніцу з пашкоджаннем унутраных органаў. 31-гадовы дэбашыр затрыман.

Яна СВЕТАВА.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРИВАТИЗАЦИИ

Повторный конкурс по продаже объектов приватизации коммунальной собственности г. Минска состоится 30 ноября 2010 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. № 310. Продавец и организатор конкурса: Минский городской территориальный фонд государственного имущества, г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, конт. тел. (8017) 200 20 89.

№ лота	лот № 1	лот № 2	лот № 3
Предмет конкурса	Структурное подразделение ПТ КУП «Чайка» (прачечная самообслуживания)	Структурное подразделение КУП «Бытэкс» (прачечная самообслуживания)	Структурное подразделение КУП «Бытэкс» (прачечная самообслуживания)
Место нахождения предмета конкурса	г. Минск, ул. Пожарского, 27	г. Минск, ул. Ташкентская, 7	г. Минск, ул. Московская, 20
Начальная цена предмета конкурса, руб.	1 196 734 676	27 232 021	64 711 877
Размер задатка (рублей), порядок и сроки его перечисления	119 673 468 белорусских рублей, до подачи заявления на участие в конкурсе, путем внесения на р/с 3642000000015 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 153001795, УНП 100048181 Минского городского территориального фонда государственного имущества	2 723 200 белорусских рублей, до подачи заявления на участие в конкурсе, путем внесения на р/с 3642000000015 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 153001795, УНП 100048181 Минского городского территориального фонда государственного имущества	6 471 200 белорусских рублей, до подачи заявления на участие в конкурсе, путем внесения на р/с 3642000000015 в ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 153001795, УНП 100048181 Минского городского территориального фонда государственного имущества
Сведения об объектах недвижимого имущества, входящих в состав объектов приватизации	Здание специализированное для бытового обслуживания населения (прачечная) с инвентарным номером 500/C – 30793, общая площадь – 702 м ² ; здание специализированное коммунального хозяйства (котельная) с инвентарным номером 500/C – 30792, общая площадь – 278 м ²	Арендная площадь – 129,6 м ²	Арендная площадь – 287,4 м ²
Условия конкурса	1. Частичное сохранение профиля объекта приватизации. 2. Сохранение числа рабочих мест сроком на 2 года (с продлением трудовых отношений с работниками структурного подразделения). 3. Погашение новым собственником кредиторской задолженности на момент подписания акта приема-передачи.	1. Частичное сохранение профиля объекта приватизации. 2. Сохранение числа рабочих мест сроком на 2 года (с продлением трудовых отношений с работниками структурного подразделения). 3. Погашение новым собственником кредиторской задолженности на момент подписания акта приема-передачи.	1. Частичное сохранение профиля объекта приватизации. 2. Сохранение числа рабочих мест сроком на 2 года (с продлением трудовых отношений с работниками структурного подразделения). 3. Погашение новым собственником кредиторской задолженности на момент подписания акта приема-передачи.
Приоритетное условие для определения победителя конкурса	Наивысшая цена предмета конкурса	Наивысшая цена предмета конкурса	Наивысшая цена предмета конкурса
Условия оплаты	Оплата за объект приватизации производится в бюджет г. Минска в рассрочку*	Оплата за объект приватизации производится единовременным платежом в течение 30 календарных дней от даты подписания договора купли-продажи в бюджет г. Минска	Оплата за объект приватизации производится единовременным платежом в течение 30 календарных дней от даты подписания договора купли-продажи в бюджет г. Минска

* – порядок оплаты за объект приватизации в рассрочку установлен Инструкцией о порядке инкассации платежей при продаже объектов приватизации в рассрочку, утвержденной постановлением Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь от 05.09.2006 № 36.

Порядок проведения конкурса определен Инструкцией о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в коммунальной собственности г. Минска, утвержденной решением Минского городского Совета депутатов от 23 сентября 2009 г. № 250.

Продавец (организатор конкурса) вправе отказаться от проведения конкурса в любое время, но не позднее чем за 30 дней до наступления даты его проведения.

Заявления на участие в конкурсе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, по рабочим дням с 9.00 до 17.00.

Последний день приема заявлений – 25 ноября 2010 года включительно.

Информационное сообщение о приватизации было опубликовано в газете «Звязда» 9 октября 2010 года № 198 (28066).

Договор купли-продажи между Продавцом и Покупателем заключается в течение 10-ти рабочих дней с даты проведения конкурса.

При поступлении заявления на участие в конкурсе от одного участника и соответствии его предложения условиям конкурса продажа предмета конкурса по решению комиссии производится этому лицу на предложенных им условиях.

Победитель конкурса в сроки, указанные в протоколе о результатах конкурса, обязан возместить организатору конкурса затраты, связанные с организацией и проведением конкурса, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходи-

мой для его проведения. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников перед началом конкурса при заключительной регистрации под роспись.

Новым собственником объектов приватизации (лоты №№ 2, 3) гарантируется право на заключение долгосрочного договора аренды занимаемых структурными подразделениями помещений, относящихся к коммунальной собственности г. Минска и не вошедших в состав приобретаемого имущества, сроком на 15 лет.

Осмотр предмета конкурса на местности участниками конкурса производится представителем Управления бытового обслуживания населения Мингорисполкома, конт. тел. (8017) 227 80, коммунального унитарного предприятия «Бытэкс», конт. тел. (8017) 203 25 65, коммунального унитарного предприятия «Чайка», конт. тел. (8017) 281 12 58.

18 лістапада
2010 г.
№ 40 (234)

ЗВАРОТ У РЕДАКЦЫЮ

ПРА «МАЁ» І «НЕ МАЁ»

Днямі мы атрымалі ліст ад жыхара вёскі Рубель Столінскага раёна Івана Аляксеевіча КОТКІ, які назваў свой зварот ў рэдакцыю «крыкам душы».

«Наша вёска Рубель, адна з самых вялікіх у рэспубліцы, налічвае каля 4700 жыхароў. Народ тут вельмі працавіты, чулы да радасці і болю іншых. Асноўны яго даход — гэта той, які дае зямля і прысядзібная гаспадарка. Круглы год людзі шчыруюць на ўчастках, нават зімой. Бо ад таго, якім будзе гэты надзел зямлі, залежыць будучы ўраджай і будучы капітал.

Але такая вольна дзейнасць атрымліваецца: чым лепш стараецца чалавек працаваць на зямлі, тым больш цяжкасцю «падкрываюць» яму мясцовыя органы ўлады.

Калі ты трымаеш карову (а пагаляе кароў ужо і так скарацілася напалову), дык будзь ласкавы, пабегай у сельвыканкам, каб атрымаць участак сенажаці, які потым ты будзеш сам жа касіць або шукаць прыватніка, каб той скасіў. Ды і з малаком узнікаюць праблемы — то прымаюць яго, то не прымаюць... Таму і здаюць людзі кароў, каб хоць нервы зберагчы.

А сёлета вырашылі нам памяняць надзелы зямлі: ранейшыя — забраць, а выдзеліць новыя, у іншым месцы. Папярэдзілі, што старыя ўчасткі трэба вяртаць у нормальны стан — пазаўлобны ад расліннасці і перааранымі. Добра, людзі пагадзіліся.

У выніку хто як змог, той так і апрацаваў зямлю: адны перааралі, іншыя — не. Але сутнасць не ў гэтым. Сутнасць у тым, што ўзамен людзям далі такія надзелы — слёзы наварочваюцца: не пераарані, не перадыскаваныя, «жывая» сенажаць або (гэта ўжо лічыцца за лепшае) кукурузныя рэшткі... І цяпер вымушаны людзі наймаць прыватнікаў, плаціць грошы, каб вясной хто крыху аблегчыць сабе працу на палетках.

Калі звяртаешся ў сельскі Савет, ніякага дакладнага тлумачэння ні ад яго старшын, ні ад землеўпарадкаўніка не атрымліваеш: па якіх спісах выдаюць надзелы, хто павінен быў падрыхтаваць зямлю? Цябе ж яшчэ і абвінавачваюць, што не можаш «мірна жыць». А як жыць мірна, калі глядзіш на тое, што адбываецца, і не можаш маўчаць?..»

Безумоўна, рэдакцыя не магла пакінуць без увагі такі ліст і звярнулася па каментар да адказных асобаў, якім па абавязку службы неабходна абараняць інтарэсы грамадзян.

— Сёлета мы сапраўды памянлі поле, дзе ў людзей раней была «соткі», на іншае, якое выдзеліў СВК «Рубельскі», — патлумачыла старшыня Рубельскага сельскага Савета дэпутатка Людміла КАЛЯДА. — Робіцца гэта для таго, каб ранейшыя надзелы «адпатнулі» ад звяжлых культур, а новыя палеткі далі вясцоўцам большы ўраджай. Але дагадзіць аднолькава ўсім людзям немагчыма, камусьці

дастаюцца лепшыя надзелы, камусьці — крыху горшыя... «Зямельнае пытанне» ў нашым сельсавеце заўсёды было самым праблемным — так ужо складалася, што жыхары Століншчыны вельмі працавітыя і ў вялікай ступені залежаць ад зямлі, таму і перажываюць за сваё.

Некаторым рубельцам сёлета сапраўды дасталіся вельмі складаныя надзелы, якія цяжка апрацоўваць. Але гэтую сітуацыю мы выправілі ўжо — частку такіх надзелаў перанеслі ў іншае месца, а тыя, што не атрымалася перанесці, калгас апрацуе сам — перадвыкуюць, перасякуюць карэнні і дзірван.

— А што будзе з іншымі ўчасткамі, якія таксама непадрыхтаваныя? Чаму калгас увогуле перадаў людзям неапрацаваную зямлю?

— З самага пачатку СВК «Рубельскі» паставіў жыхарам сельсавета справядлівую, лічу, умову: давадзіце да ладу свае ранейшыя надзелы, прыбырце смецце, пустазелле — тады мы за свае сродкі апрацуем вам новыя землі... Але большасць людзей праігнаравалі гэты патрабаванне: вырашылі, што «старыя» надзелы можна кінуць у абы-які стан, а новыя атрымаць апрацаванымі за сродкі калгаса. Але так не атрымалася. Калгас, і так эканамічна не надта моцны, не будзе рабіць усё за людзей. Калі яны не навялі парадка на ранейшых участках, няхай не разлічваюць на бясплатную апрацоўку новых.

— Але ж пэўная частка вясцоўцаў падрыхтавала і прыбрала свае былыя ўчасткі. Як быць з імі? Яны таксама атрымалі новыя надзелы неапрацаванымі, а таму адчуваюць сабе пакрыўджанымі.

— А як так ж калгасу апрацоўваць асобныя «кавалкі» ў агульным зямельным масіве? Гэта вельмі складана і затратна. Таму ён і паставіў такую умову. Калі УСЕ, хто меў «соткі», аддадуць іх у належным стане, тады і СВК «Рубельскі» выканае сваё абяцанне — сваімі сіламі апрацуе новы масіў.

Каментар начальніка ўпраўлення сельскай гаспадаркі Столінскага райвыканкама Аляксандра ПАЧКО быў больш сціслым.

— Калгас мае права сам вырашаць, якія ўмовы выдзяляць вясцоўцам зямлю. Але людзі хочучы толькі браць грошавыя, нічога пры гэтым не ўкладваючы. Прыедзьце і паглядзіце, што сёння робіцца на ранейшых палетках, у якім яны станюць... Людзям жа ніхто не ставіць невыканальных умоў, ім неабавязкова нават араць былыя ўчасткі — трэба проста прывесці іх у парадак, скасіць пустазелле, прыбраць смецце.

Аляксандр Пачко дадаў, што СВК «Рубельскі» ўсё ж пойдзе насустрач тым вясцоўцам, якія прывялі ранейшыя надзелы ў належны выгляд (хоць такіх — меншасць), перадвыкуць ім новыя ўчасткі.

— Сельгаспрадпрыемству складана будзе гэта зрабіць, але яго зробіць. Астатнія ж няхай спадзяюцца на свае сілы ці разлічваюцца за апрацоўку новых участкаў па існуючым тарифах.

Наталля КАРПЕНКА.

ВЕЦЕР ПЕРАМЕН

Фота Анатоля КЛЕЩУЧКА.

Як неаднойчы паведамляла «МС», у межах Дзяржаўнай праграмы «Электронная Беларусь» у бліжэйшы час прадугледжана стварэнне аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы (АІС) «Мясцовыя Саветы дэпутатаў». Ужо сёння праводзіцца ўкараненне названай сістэмы ў двух «пілотных» раёнах Магілёўскай вобласці і ў адным «пілотным» раёне кожнай з іншых абласцей. А да канца наступнага, 2011 года, ён трэба будзе ахапіць усю без выключэння сельскія, пасялковыя, раённыя і абласныя Саветы.

Аднак шлях АІС, які і любога іншага маштабнага новаўвядзення, гаворачы фігуральна, не высланы ружамі. Некаторыя мясцовыя кіраўнікі, ды і прадстаўнікі больш высокіх упладных структур, задаюцца пытаннем: а навошта гэта? Маўляў, стаіць у сельскіх Саветах па адным-два камп'ютары, працуюць на іх людзі — што яшчэ трэба?

Каб разабрацца ў сутнасці пытання, мы запрасілі да размовы аднаго з каардынатораў новага праекта, начальніка ўпраўлення інфармацыйных рэсурсаў і тэхналогіяў Сакратарыята Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Аляксандра НОВІКА.

— Аляксандр Сяргеевіч, для чаго спатрэбілася стварэнне аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы «Мясцовыя Саветы дэпутатаў»? У чым яе перавага?

— Сёння штат пераважнай большасці сельвыканкамаў — гэта як правіла 2—3 чалавекі. Яны вырашаюць безліч пытанняў, працуюць з жыхарамі, выяжджаюць на тэрыторыю... Разам з тым, іх «заядае» руцінная праца: напісанне давадкаў, справаздач, выдзеньне ўліку... Усё гэта доўгі час рабілася ўручную. Але паступова на месцах зразумелі, што без аўтаматызацыі, без стварэння адпаведных камп'ютарных праграм не абойсціся. І пачалі ствараць: кожны — сваё. У выніку атрымалася некалькі праектаў па розных рэгіёнах. Яны былі адасобленымі, недасканалымі, кожны складался з некалькіх падсістэм, не звязаных адна з адной... Інакш кажучы, дзяржаўныя грошы ішлі на распрацоўку і ўкараненне таго, што па вялікім рахунку не мела сэнсу, бо працэс не быў уніфікаваны ў межах краіны. Даходзіла да таго, што нават у адным раёне сельсавеці працавалі па некалькіх праектах, і гэта вельмі ускладняла збор інфармацыі на ўзроўні больш высокіх інстанцый — райсавета ці абласвета. Далей так не магло працягвацца...

На афіцыйным узроўні пытанне прагучала ўпершыню ў 2008 годзе, на пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Трэба было прыйсці да нейкага рашэння... Каб не вынаходзіць велосіпед, было разгледжана некалькі існуючых праектаў, і ў выніку выбраны лепшы — той, што прадставіў Вылічальны цэнтр глагоўнага статыстычнага ўпраўлення Брэсцкай вобласці. Ён быў прыняты за аснову, і па ініцыятыве Савета Рэспублікі адпаведнае заданне ўключылі ў Дзяржаўную праграму «Электронная Беларусь».

Брэсцкі праект потым дапрацоўваўся?

— Безумоўна. Да існуючых падсістэм далучылі яшчэ дзве: па ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, а таксама па ўліку зваротаў. Асобныя падсістэмы былі аб'яднаны ў адзіную, інтэграваную.

Акрамя гэтага, быў распрацаваны і размешчаны — на тэхнічнай базе дзяржаўнай установы «Глагоўнае гаспадар-

І НІЯКІХ СПРАВАЗДАЧ

Сельскія Саветы плануецца давесці да розуму

чае ўпраўленне» Кіраўніцтва спраў Прэзідэнта — рэспубліканскі інфармацыйна-аналітычны партал. Туды ў хуткім часе пачне сцэкацца ўся інфармацыя па кожным сельсавеце. Працэс ажучы, у кожнага з іх з'явіцца свая «ячэйка», куды ён «складзе» гэтую інфармацыю і далей будзе ўвесь час яе аднаўляць, актуалізаваць. І пры неабходнасці, розным установам раённага, абласнога ці рэспубліканскага ўзроўню, каб атрымаць пэўныя звесткі з таго ці іншага сельскага Савета, ужо не давядзецца турбаваць яго запытанні — патрэбную інфармацыю можна будзе ўзяць з партала. Зразумела, калі працэс пойдзе без збоў, дык праз год-два патрэба ў справаздачах увогуле адпадзе.

Праз такі партал усё мясцовыя Саветы змогуць аперацыйна актуалізаваць на сваіх камп'ютарах рэспубліканскую прававую базу. У дадатка мы стварылі інфармацыйна-пошукавую сістэму па ўсіх адміністрацыйных працэдурах. Усю неабходную інфармацыю па любой з больш чым шасцісот адміністрацыйных працэдур, вызначаных Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 26.04.2010 г. № 200, супрацоўнікі сельвыканкама зможа знайсці ў лічынны секунды, у 2—3 этапы: якія дакументы неабходны для той ці іншай працэдур, каму яны павінны падавацца, форма заявы і да т.п. Гэта можна адрознаваць раздрукаваць і выдаць наведвальніку. Стварыць такую пошукавую сістэму нас папрасілі менавіта сельскія Саветы, у першую чаргу тыя, чые тэрыторыі прылягаюць да тэрыторый буіных гарадоў і дзе колькасць жыхароў вылічаецца тысячамі.

Таксама завершаная распрацоўка аўтаматызаванай інфармацыйна-даведчага тэрмінала па адміністрацыйных працэдурах. Два яго вопытных экзэмпляры размешчаны ў Касцюковіцкім і Краснапольскім райвыканкамах. Пры неабходнасці такія тэрміналы могуць быць вырабленыя для кожнага раённага ці мясцовага Савета альбо выканкама.

«Абавязкова знаходзяцца службовыя асобы, гатовыя з сур'ёзным выглядом займацца і адстойваць «чужарашні дзень»».

— Як сёння ідзе ўкараненне аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы «Мясцовыя Саветы дэпутатаў»? З якімі праблемамі вы сутыкнуліся?

— Першапачаткова мы павінны былі ў чацвёртым квартале гэтага года ўкараніць АІС у трох мясцовых, адным раённым і адпаведна, абласным Саветах кожнай вобласці. Але ў працэсе пераарыентаваліся і вырашылі датэрмінова падключыць да сістэмы два раёны Магілёўскай вобласці — Касцюковіцкі і Краснапольскі — цалкам (гэта 7 сельсаветаў у адным раёне і 5 сельсаветаў — у другім). Ну а далей, да 15 снежня, будзем «узнімаць» пілотныя зоны ў іншых абласцях...

Праблемы дапрабачаюць у першую чаргу з матэрыяльна-тэхнічным забеспячэннем — не ў кожным з сельскіх Саветаў па-за пілотнай зонай маюць камп'ютары, а іх павінна быць як мінімум два, а лепш — тры і больш, з аперацыйнай памяццю не менш за 1 гігабайт.

У сувязі з тым, што камп'ютары сельскага Савета, аб'яднаныя ў лакальную сетку, будучы мець доступ да абароненай электроннай пошты органаў дзяржаўнага кіравання MailGov.by, іх катэгорычна забаронена падключыць да адкрытай сеткі Інтэрнэт — каб пазбегнуць пашкоджання вірусамі, паванна базы звестак і хакерства. Гэта жорсткае патрабаванне. А значыць, для падключэння да Інтэрнэта сельскаму Савету давядзецца набываць нейкія дадатковыя камп'ютары, а значыць, шукаць дадатковыя сродкі. Гэта, безумоўна, ускладняе справу і стварае пэўнае напружанне, але іншага выйсця я не бачу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

МЯСЦОВЫ ЧАС ТОЛЬКІ БЕЗ ПЕСІМІЗМУ!

Прадпрыемальнікі робяць стаўку на міні-фермы вясцоўцаў

Яшчэ год таму на планёрках у Аршанскім райвыканкаме старшын сельскіх Саветаў і кіраўнікі сельгаспрадпрыемстваў абмяркоўвалі, як аптымальна арганізаваць збор насельніцкага малака, бо ад вясцоўцаў паступала нямаля скаргаў па гэтай тэме. Звычайна скардзіліся, што да адной з вёсак не даехаў малаказборшчык альбо няправільна вызначалі тлустасць малака, ці яго кісла, пакуль давезлі да малачнага камбіната.

Сёлета такіх скаргаў амаль няма, бо на большасці тэрыторый раёна збірае малако прыватнае прадпрыемства «Гімерот». Яго ўзначальвае Мікалай Цалко, па адкацыі інжынер-тэхналаг па вытворчасці малачнай прадукцыі.

У розныя куткі раёна штодзённа выяжджаюць збіраць малако дзевяць малакавозаў (фірма арандуе машыны). Яны аб'язджаюць вясковыя вуліцы з пачатку да дзесяці гадзін раніцы. У першай палове дня малако дастаюцца на Аршанскі малачны камбінат. Такія аперацыйнасць пры зборы і дастаўцы сырвіны на перапрацоўку павышае яе якасць. Выпадкві скісання прадукцыі ў прадпрыемства не было, хоць лета выдалася гарачым. Паважлівыя і аб'ёмны паставак насельніцкага малака на камбінат. Сёлета за дзевяць месяцаў сабралі 1272 тоны — гэта больш у параўнанні з аналагічным леташнім перыядам.

Ініцыятарамі стварэння прадпрыемства «Гімерот» выступілі раённы Савет дэпутатаў і малачны камбінат. Старшыня райсавета Станіслаў Кошкін прыйшоў да высновы, што надалей аб'язджаць падворкі на вазах, валындацца з канём і збруай нельга. Гэта несучасны падыход, пры якім збор малака ў шэрагу вёсак давядзецца наогул прыпыніць. Ды і сельгаспрадпрыемствы з кожным годам усё больш актыўна адмахваюцца ад насельніцкага малака. А на Аршанскім малачным камбінате не задаволены яго якасцю: пакуль збіраць ды прывязваюць на кані, яго нязрэдка кісае.

Словам, выслена «ідэя» стварыць прыватнае прадпрыемства, якое займалася б зборам малака на прафесійным узроўні, мабільна, з выкарыстаннем абсталявання, пры дапамозе якога можна аперацыйна перавярць якасць прадукту.

Не скажыць, што адрозне ўсё пайшло як па масле. Спачатку вясцоўцы не ахвотна згаджаліся здаваць малако прадпрыемальніку, бо лічылі, што збожжа і сена для буронак той не выдзеліць (як гэта рабілі мясцовыя калгасы). Тады раённыя ўлады прынялі рашэнне: сельгаспрадпрыемствы па-ранейшымі будучы забяспечыць малаказдатчыкаў зернем, сенажаццю ці сенам у залежнасці ад колькасці і якасці прададзенага дзяржаве малака праз фірму Цалко. Пасля гэтага колькасць вёсак, дзе людзі пагадзіліся здаваць малако прадпрыемальніку, хутка ўзрасла. Садзейнічалі росту і своечасовыя

разлікі за малако па дзяржаўнай цане. Сёння ў 81 вёсцы 600 малаказдатчыкаў атрымліваюць грошы ў паштовых аддзяленнях.

Да вясны наступнага года Мікалай Цалко плануе ахапіць паслугамі ўвесь раён. Да яго цяпер ужо малаказдатчыкі самі прасяцаць. Не так даўно сталі прадаваць малако «Гімероту» жыхары прыгарада Барані, зрабілі заўкату на паслугу з вялікай вёскі Смальяны. Прадпрыемальнік зацікаўлены, каб людзі здавалі яго мага больш малака, прычым добрай якасці. У такім выпадку і яго фірма будзе прыбытковай.

— А для гэтага неабходна своечасова падаць аўто ў кожную вёску і купіць лішкі ў гаспадароў. Ёсць на селеныя пункты, дзе толькі адзін альбо тры малаказдатчыкаў, і мы заяджаем да іх летам — штодзень, зімой — праз дзень. Агітуем, каб людзі не збывалі жывёлу, дапамагаем у некаторых сітуацыях набыць карову ў крэдыт, выступаючы паруччыямі. Бясплатна выдаём цэдзілкі і даёнкі, прывозім мінеральна-сольныя брыкеты для жывёлы, — тлумачыць Мікалай Цалко. — Дасягнуць высокай якасці малака больш цяжка, чым прыбываць у колькасці. Здраваецца, што шчыльнасць не адпавядае норме. Гэта значыць, што гаспадыня разбавіла прадукт вадой. Яшчэ горш, калі прадаюць малако ад каровы, якую лечаць антыбіётыкамі. Калі зборшчыкі своечасова не выявляць такога малака і выліваюць яго ў агульны «кацёл», то з малачнага камбіната

яго вяртаюць усім вясцоўцам. Вядома, нам не плацяць за паслугу, ды і малаказдатчыкі церпяць страты. Спадзяюся, што праз нейкі час вясцоўцы зразумеюць, што такое малако нельга прадаваць. Таксама прыемна адзначыць, што і мы тэхнічна ўдасканаліваемся, аперацыйна выяўляем наяўнасць антыбіётыкаў, маючы сваю лабараторыю.

Дарэчы, збор малака ў вясцоўцаў вядуць 11 малаказборшчыкаў — жанчыны, якія раней працавалі ў жывёлагадоўлі альбо ў лабараторыях. Якасць малака «Гімерот» не толькі кантралюе, але і вучыць людзей, як яе захаваша. Напрыклад, вучылі сваіх кліентаў, як захаваша малако летам без халадзільніка: намарозіць у халадзільнай камеры вадку ў поліэтыленавыя бутэльках і паставіць у даёнку — тады ранішняе малако да прыезду малаказборшчыка не кісне. Каб заці-

падарак. Паводле яго назіранняў, за апошняю пяцігодку колькасць такіх гаспадарак, дзе трымаюць па пяць-шэсць і больш кароў, на тэрыторыі раёна павялічылася. Мікалай Мікалаевіч заўважыў, што міні-фермы трымаюць звычайна людзі ў росквіце сіл і жыццюзі з прыбытку ад рэалізацыі малака. Яны зацікаўленыя ў якасці прадукцыі. Прадпрыемальнікі прывяў у прыклад гаспадары, які трымае сем кароў. Ён прадае якаснае малако і зарабляе за год каля 40 мільянаў рублёў.

Прадпрыемальнік лічыць, што рост колькасці міні-фермаў стрымліваюць у першую чаргу цяжкасці з кармамі, нязрэдка — адсутнасць добрай пашы для жывёлы ў вясняны і летні перыяд. Калі будуць вырашацца гэтыя праблемы, то фірма «Гімерот» будзе таксама развівацца стабільна.

Вольга ШУТАВА.

Аршанскі раён.

Старшыня Аршанскага раённага Савета дэпутатаў Станіслаў КОШКІН:
— Мікалай Цалко збірае малако з падворкаў ужо другі год. Скаргаў на тое, што зборшчыкі не давяджаюць да вёсак, што няправільна вызначаюць тлустасць і шчыльнасць прадукту, цяпер наогул няма. Імануе, што фірма дапамагае гаспадарам з дастаўкай камбінату па іх зваротах, аказвае шэраг іншых паслуг, якія датычацца догляду жывёлы.

Дарэчы, усё пытанні, звязаныя са зборам малака, да гэтай пары вырашаем сумесна: раённы Савет дэпутатаў, сельскія Саветы і прадпрыемальнікі.

За дзевяць месяцаў гэтага года ў нашай краіне зарэгістравана амаль 107 тысяч злачынасцаў. З іх асабліва цяжкіх — 1878, цяжкіх — 8035. З такой невясёлай статыстыкі пачаў сваё выступленне на сустрэчы са старшынямі сельскіх і пасялковых Саветаў дэпутатаў, якія прыехалі ў сталіцу на вучобу, намеснік начальніка глагоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі — начальнік ўпраўлення прафілактыкі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь Раман МЕЛЬНІК.

Што тычыцца нагрукі на абслугоўванні насельніцтва, то ў горадзе на ўчастковага прыходзіцца 3,5 тысячы чалавек, а ў сельскай мясцовасці — каля 2,7 тысячы. Але на вёсцы дабаўляецца фактар адлегласці паміж населенымі пунктамі, які таксама ўлічваецца як затрата працоўнага часу. У сярэднім па рэспубліцы на аднаго ўчастковага прыпадае каля 120 асоб, якія знаходзяцца на ўліку. З іх 50 ён павінен кантраляваць штомесяц (тыя ж п'яніцы, сямейныя дэбашыры, раней судзімыя і г. д.). У сельскай мясцовасці за працоўны час участковым інспектарамі лічыцца разглядаецца 2-3 матэрыялы ў дзень (гэта звароты, заявы, паведамленні і непасрэдна правапарушэнні). На тое, каб задукументаваць усе злачыныя і рэспубліцы. Прычым крыху больш за 30 працэнтаў іх было здзейснена ў стане алкагольнага ап'янення.

На жаль, «зьялены зямі» штурхав нашых грамадзян не толькі на крадзяжы. Прыкладна 80 працэнтаў забойстваў і нянясенняў цяжкіх цялесных пашкоджанняў (якія ў тым ліку прывялі да смерці) сёлета таксама было здзейснена ў стане алкагольнага ап'янення.

— Мы да гэтага часу не можам падлічыць, які ўрон нацыянальнай бяспецы, нашым суб'ектам гаспадарання прыносіць п'янства, — адзначыў Раман Мельнік. — І ніхто не зможа адказаць, колькі каштуе здароўе, колькі каштуе чалавечая жыццё.

Сёння ў рэспубліцы амаль 182 тысячы грамадзян стаяць на ўліку ў аддзяленнях наркалогіі. Давайце гэтую лічбу памножым як мінімум на два, дадзім сюды так званыя «ціхіх п'яніц», якія выпілі і леглі спаць, а не пайшлі на вуліцу буняць. З гэтых 182 тысяч працуе менш за 10 працэнтаў (як правіла, тыя, што з'яўляюцца абавязанымі асобамі). У лясчэна-працоўныя прафілакторыі толькі ў гэтым годзе накіраваны 4762 грамадзяніны. Гэта ў выпадках, калі ўжо скончылася цяргпенне не толькі ў сям'і і суседзях, але і ў мясцовай міліцыі, якай, прынамсі, абмежаваная разнарадкі (ЛПП) — не умовы і маюць межы напаяльнасці). Адкрыццё дадатковых ЛПП пацягне за сабой значныя затраты, у тым ліку і па іх утрыманні, лічыць Раман Мельнік.

Паводле яго слоў, каля 40 працэнтаў усіх забойстваў і наўмыснага прычынення цяжкіх цялесных пашкоджанняў у нас рэадзе ў сельскай мясцовасці (і гэта з улікам таго, што вясцоўскага насельніцтва ў параўнанні з гарадскім амаль утрыя менш). Так, сёлета ў сельскай мясцовасці была здзейснена палова ўсіх зарэгістраваных у рэспубліцы згвалтаванняў, 25 працэнтаў крадзяжоў, роўна столькі ж абрабаванняў і разбойных нападў.

— Здавалася б, сельская мясцовасць прадугледжвае размеранае, спакойнае жыццё, але, на жаль, першапрынцыпай бытавога п'янства там, магчыма, з'яўляецца адсутнасць высокааплачтанай работы.

Для вырашэння праблем з узроўнем злачынасці на вёсцы яшчэ ў сакавіку гэтага года міністр унутраных спраў зацвердзіў адпаведнае распрадарэнне, якое прадугледжвае ўзмацненне работ супрацоўнікаў тэрытарыяльных органаў унутраных спраў у сельскай мясцовасці. І першай задачай было прапісана дасканала выяўчыць сваю тэрыторыю, а асабліва ўвагу звярнуць на тую катэгорыю асоб, якія стаяць на ўліку ў міліцыі (п'яніцы, сямейныя дэбашыры, асобы, прыцягнутыя да крмынальнай адказнасці, тэрмін пагазнення судзімыя і ў якіх яшчэ не скончыўся, псіхічна хворыя, паліўнічкі, якія маюць зброю, і г. д.). Ад сельскага ўчастковага інспектара патрабавалася быць максімальна здзейнічаным на сваім адміністрацыйным участку.

— Сёлета быў перагледжаны рэжым работ у участковых, — паведаміў начальнік ўпраўлення прафілактыкі МУС, — бо на пачатак года мы мелі наступную сітуацыю: захачыў участковы інспектар працаваць у першую змену — папрацаваць у першую. Ён сам вызначыў свой графік работы, а ўсё, што адбываецца ўвечары (п'янікі, бойкі, гандаль самаганам і г. д.), — заставаля па-за яго працоўным часам і увагай. На жаль, акрамя яго, на вёсцы іншай шатрай адзінокай міліцыі няма. А дасылаць кожны раз з райцэнтра машыну з

аператыўна-следчай групай — гэта страта часу і сродкаў, якія выдаткоўвае дзяржава на ўтрыманне органаў унутраных спраў. Маё патрабаванне: асноўны час на працягу тыдня ўчастковы павінен працаваць у другую ці ў начную змену.

Што тычыцца нагрукі на абслугоўванні насельніцтва, то ў горадзе на ўчастковага прыходзіцца 3,5 тысячы чалавек, а ў сельскай мясцовасці — каля 2,7 тысячы. Але на вёсцы дабаўляецца фактар адлегласці паміж населенымі пунктамі, які таксама ўлічваецца як затрата працоўнага часу. У сярэднім па рэспубліцы на аднаго ўчастковага прыпадае каля 120 асоб, якія знаходзяцца на ўлі

ДА ДНЯ РАБОТНІКАЎ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ І ПЕРАПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

КАЛІ ЎРАДЖАЙ ДАВЕРАНЫ «ГОМЕЛЬХІМСЭРВІСУ»

Наша рэспубліка на прасторах былога Савета Саюза лідзіруе па абсалютнай большасці сельскагаспадарчай прадукцыі на душу насельніцтва. А ў Еўропе ў пачатку года па гэтым паказчыку (на душу насельніцтва) займала першае месца па вытворчасці льну і бульбы і чацвёртае — па вытворчасці малака і збожжа.

ЯКАСЦЬ НА ПАЛЯХ — ПЕРШАСНОВА ЎРАДЖАЮ. Асноўнае прызначэнне калектыву, у якім працуе каля ста чалавек, — забеспячэнне сельскагаспадарчых сродкамі аховы культурных раслін і пастаяўка ім мінеральных угнаенняў. Для гэтага ў нас ёсць усё неабходнае: адпаведныя службы, матэрыяльна-тэхнічная база, высокакваліфікаваны персанал. Восьмем, напрыклад, механізаваны атрад, якім кіруе Віктар КОЙДАН. У ім адміністрацыя адзіна тэхнікі: трактары МТЗ, пагрузчык «Амкадор», бразільскія самалётныя і прычэпныя апырквальныя машыны «Юніпорт-2500» і «Калумбія». Мехатрад ствараецца як комплекснае падраздзяленне, у якім былі лёгка лятальныя апараты, а да іх дадавалася названая наземная тэхніка, і яны працавалі сумесна. Зараз самалёт у нас няма, калі не лічыць аднаго, які будзе прададзены.

Начальнік мехнізаванага атрада Віктар КОЙДАН, механізатары Віктар ГРЫНЬКО і Віктар ЕГЕРАЎ, вадзіцель Віктар МАЙСЕНКА і начальнік тэхналагічнага аддзела Мікалай МАХАВІКОВ.

Вось ужо некалькі гадоў мы вядзем хімахоўныя работы ў васьмі раёнах Гомельшчыны і, як гаворыцца, клопацімся пра здароўе кожнага зярынткі, кожнага клубня, стараемся, каб палеткі былі чыстымі ад пустазелля, радалі працаўнікоў КСУПаў і СВК добрымі ўраджаямі. Скажу адразу, што тэхніка наша ў іх вельмі запатрабаваная, як і тыя, хто яе абслугоўвае. Нашы кадры — гэта не толькі добрыя механізатары, бо яны авалодалі і пэўнымі аграмічнымі «багажом»: ведаюць, як, калі і ў якіх дозах трэба апрацоўваць пасевы ядахімікатамі. Кожны год на тэме хімічнай аховы раслін мы апрацоўваем 30-35 тысяч гектараў глебы. І гэта пры той выснове, што такую ж работу праводзяць

дзень, прыхволаючы і выхадны. Есць у нас і падсобная гаспадарка. Прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Церахоўка-Агра», што знаходзіцца ў Добрушскай раёне. Калі нам перадавалі яе ў 2005 годзе, стан спраў там быў, без перабольшвання, катастрофічны. Гаспа-

дарка знаходзілася на мяжы банкрутства: паўсюдна адны страты. Колькасць кароў дойнага статку мізэрная — 250 галоў, а надой складалі ўсяго 1200 кілаграмаў за год на адну рагулю. Кармоў — нібы кот наплакў, памышканні для ўтрымання жывёлы не гатовы былі да зімоўкі. У такой вострай сітуацыі мы тэрмінова пачалі прымаць адпаведныя меры: забеспячылі гаспадарку будаўнічымі матэрыяламі, закупілі кармы, набылі дадатковы колькасць жывёлы, аднавілі вусем памышканняў для яе і г. д. У выніку нашай тэхнічнай і фінансавай дапамогі (а ў яе

дапамога ім у вапнаванні кіслых глеб, што робіцца і ў гэтыя вясковыя дні. У яго вельмі высокая прдукцыйнасць працы: 91 — 92 міліёны рублёў на механізатары за дзёсяць сёлётных месяцаў, што куды больш, чым у параўнанні з такімі ж структурамі калгасаў і саўгасаў. Нашы людзі, адпраўляючыся ў камандзіроўкі ў раёны, працуюць там у перыяд масавых сельскагаспадарчых кампаній напружана, поўны светлавы дзень, прыхволаючы і выхадны.

— Уладзімір Фёдаравіч, умовы на двар’я мінулай вясны і зімы не былі спрыяльнымі для аграрыяў. У выніку ў вобласці, ды і не толькі на Гомельшчыне, загінула нямала пасеваў азімых, у многіх месцах расліны аказаліся аслабленымі... — Зразумей вас і скажу, што камітэтам аблсельгасхарчу былі знойдзены дадатковыя сродкі для закупкі мінеральных угнаенняў, каб падкарміць аслабленыя сельгаскультуры, набыта насенне для перасеваў.

УТАЙМАННЕ ПУСТАЗЕЛЛЯ, АДПОР ХВАРОБАМ РАСЛІН. У гутарку ўключаецца намеснік генеральнага дырэктара па аграмім абслугоўванні Іван СІДОРАНКА. Ён кіруе пытанні забяспячэння сельскагаспадарчых арганізацый Гомельшчыны мінеральнымі ўгнаеннямі, сродкамі аховы раслін і вапнаванымі матэрыяламі.

— Дык вось, за сёлётны дзёсяць месяцаў ААТ адгрузіла ім 200 тысяч тон у дзёнючым рэжыме мінеральных угнаенняў, сярэд якіх — азотных — 50 тысяч тон, фосфарных — 20 і калійных — 130 тысяч тон. Пастаўшчыкам з’яўляюцца адкрытыя акцыянерныя таварыствы «Гроднаазот», «Гомельскі хімічны завод» і «Беларуска-

Але нярэдка атрымліваецца, што надзея і застаюцца надзеямі, бо замест тэрміна разліку пасля 180 дзён з часу атрымання ядахімікатаў яны пераходзяць у 360, а то і больш дзён.

— А як тады вам разлічваюць з пастаўшчыкамі? — Гэта пытанне, якое і хвалюе. Часцей за ўсё гаспадаркі вядуць разлікі з намі сваёй прадукцыяй — малаком, збожжам і г. д. Але ж гэта, вядома, не грошы. Таму малако паступае на перапрацоўчыя прадпрыемствы, якія сёння маюць запавяжаныя ў суме калія сямі мільярдў рублёў. Дарчы, сёлета мы сабралі з гаспадарак 22 тысячы тон малака і 7,5 тысячы тон збожжа, якое збылі хлебапрыёмным прадпрыемствам. Тыя свечасова заробілі аплату.

Хачу сказаць пра наступнае. Мы разумеем цяжкасці многіх СВК і КСУПаў і ідзем ім на сустрэчу. Бо калі тыя не атрымаюць ядахімікатаў, то і ўраджай сабраць з гультыінос. Калі ж кіраўнікі іх людзі безадказныя, пастаянна падводзяць нас, то пытанні з імі вырашаем у судовым па-

ліі». Калі апошняе прадпрыемства цалкам закрывае праграму, дык папярэдня — не, таму «Гомельхмімсэрвіс» вядоўзіцца закупляць іх у іншых суб’ектаў гаспадарання. Адгрузка мінеральных угнаенняў робіцца са складу раённых прадпрыемстваў па аграмічным абслугоўванні. Што датычыцца забяспячэння прадпрыемстваў аграрнага сектара вобласці гербіцыдамі, дык яно ажыццяўляецца праз склады «Гомельхмімсэрвіса», бо ААТ з’яўляецца ўпаўнаважанай арганізацыяй у вобласці ў гэтым напрамку на ўсе раёны Гомельшчыны. Сродкі аховы раслін завозіцца напрамую з вядомых фірмаў «Бер» (Германія), «Сінгента» (Швейцарыя), «Штолхаугаграхім» (Расія) і айчынных кампаній «Аўгуст-Бел», «Франдзеса». Прычым пастаўляюцца яны ў поўным аб’ёме, па ўсім асартыменце (больш за сто найменняў). Сёлета мы адгрузілі сельгаспрадпрыемствам іх на 52 мільярды рублёў. Вядома ж, без бюджэтнай падтрымкі, якая была да-

Ідзе апрацоўка палёў.

раду. Праўда, такое бывае рэдка. — Выдатная тэхніка, — гаворыць ён, — Аснашчана яна камп’ютарам, сельдаражнай навігацыяй. Шырыня захопу апырквання раслін — 24 метры. Аб’езджаю я поле, а спецыяльная апаратура паказвае, колькі ў ім гектараў, як дзеляць яго для больш рацыянальнай работы.

— За «Юніпорт-2500» заматываны аўтамабіль МА3-500А. Даўгавечнасць машыны, якая з’яўляецца прафесійным кам «бразільца» вядоў, забяспечыў яе вадзіцель Віктар МАЙСЕНКА.

— Гэта звяно падбарана умела, і працуе яно дружна і эладна, — дае каментар начальнік тэхнічнага аддзела ААТ Мікалай МАХАВІКОВ. — Зараз абодва Віктары рыхтуюцца да тэхнічнага агляду.

Толькі добрых слоў заслугоўвае механізатар шырокага профілю Віктар ГРЫНЬКО. У яго трактар пяць гадоў ужо працуе без паломак, так ён старанна дглядае тэхніку. Рукмі Віктара падуладныя таксама пагрузчык, экскаватар, раскідвальнік угнаенняў. У той дзень, калі мы размаўлялі з ім, Грынько адпраўляўся на вызвак аграмікі ў «Церахоўку-Агра». На палях Веткаўскага, Кармянскага і Добрушскага раёнаў працавалі і іншыя механізатары «Гомельхмімсэрвіса». Прадпрыемства, якому давераны ўраджай і наступнага года... З прарэістым святкам вас, паважаныя таварышы!

Матэрыялы падрыхтавалі П.ЗАЙКО, А.ДАУЖАНОК, М.ЖЫЛІНСКАЯ (фота).

Фірменны магазін. У аддзеле мінеральных угнаенняў і сродкаў аховы раслін Ала ШЧУРАВА.

ААТ «Гомельхмімсэрвіс» 246050, г. Гомель вул. Інтэрнацыянальная, 25 тэл/факс (8 0232) 70 19 69 e-mail oblchim@mail.gomel.by УНП 400010620

І НІЯКІХ СПРАВАЗДАЧ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».) Есць і яшчэ адна праблема. Каб зрабіць інтэграваную базу звестак па тым ці іншым раёне, нам трэба ахапіць усё яго насельніцтва і ўсе населеныя пункты. А гэта не толькі сельсаветы, але і раённыя цэнтры. Мы сутыкнуліся з тым, што структуры і ўстановы, якія знаходзяцца ў раённых цэнтрах і падпарадкоўваюцца разнастайным міністэрствам (тыя ж аддзяленні Міністэрства ўнутраных спраў, Мінсувязі, Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва, Мінюста, Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі), сёння знаходзяцца ўсялякія прычыны, каб не даваць сваю інфармацыю, спасылваюцца на тое, што бяцца парушыць канфідэнцыяльнасць. Думаю, гэтае пытанне трэба вырашаць на рэспубліканскім узроўні і ім павінна ўшыльковую заняцца Міністэрства сувязі і інфарматыкі.

Менавіта на яго ўскладзеная каардынацыя дзённаў па распрацоўцы і ўкараненні аўтаматызаваных інфармацыйных сістэм у рэспубліцы. Даю заўважыць: калі ўкараняецца нешта новае, усё дзейныя асобы падзяляюцца на дзве катэгорыі. Адны шукаюць, як вырашыць пытанне найлепшым чынам, другія — як ад яго пазбавіцца. Апошнія выкарыстоўваюць для гэтага любую магчымасць. Я кажу не пра сельскія Саветы — там яраз разумеюць, што аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма патрэбная, бо закліканая аблегчы пярвічнаму звану ўлады жыццё. Затое на больш высокім узроўні абавязкова знаходзяцца службовыя асобы, гатовыя з сур’ёзным выглядам займацца дэмагогіяй і адстойваць «учарашні дзень» — абы толькі не браць на сябе адказнасці. І гэта тэрмізіць справу.

— Нагадайце яшчэ раз: што неабходна мець сельскімі Саветам і раёну ў цэлым, каб ўкараненне новай аўтаматызаванай сістэмы адбылося практычна без болю? — Ну, так наўрад ці атрымаецца — многае ж залежыць ад чалавечага фактара... Безумоўна, тыя, хто ўжо цяпер можа ўкараняць новы праект, не павінны адсуджывацца і чакаць «адмашкі». Есць магчымасць — ўкараняецца. Вецер не пераменіцца, усё роўна давядзецца гэта рабіць — не сёння, дык заўтра.

Для пачатку, як я ўжо казаў, неабходна мець 2-3 камп’ютары з дастатковай аператыўнай памяццю, якія трэба аб’яднаць у лакальную сетку — каб захаваць інфармацыю ў выпадку нейкага збою. Вельмі важна наладзіць на месцах збор сваёй інфармацыі і яе аператыўнае аднаўленне як мінімум адзін раз у месяц... Ну і зразумела, што ў штатце кожнага райвыканкама павінны працаваць спецыялісты па інфармацыйных тэхналогіях — прычым класны спецыяліст, а не чыясыці непадрыхтаваны да гэтага пляменнік або нявестка, якіх трэба было «ўладка-

У Віцебску па ініцыятыве мясцовых уладаў адчыніўся цэнтр часовага знаходжання асоб без вызначанага месца жыхарства. Па створаных умовах ён больш нагадвае гатэль узроўню трох «зорак». Аднаасова тут могуць пражываць пяцьдзесят чалавек.

— Гэтая падзея доўгачаканая і важная. Мы будзем імкнуцца даць надзею людзям, якія трапілі ў складаную жыццёвую сітуацыю, — расказаў намеснік старшыні Віцебскага аблвыканкама Леанід КАВАЛЁЎ. — Без малага 1 мільярд 270 міліёнаў рублёў патрачаныя для стварэння цэнтры, але не лічы вызначваюць важнасць гэтага мерапры-

емства. У Віцебску 86 чалавек маюць патрэбу ў такой установе. Адпаведнае даручэнне было дадзена губернатарам, і дзякуючы спонсарскай дапамозе пытанне вырашаецца. Бяздомных тут на карміць, прывядуць у нармальны выгляд. Прадугледжана і матэрыяльная дапамога — да двух памераў мінімальнага праектнага мінімуму, гэта прыкладна 566 тысяч рублёў. Людзі пасля выдачы дакументаў атрымаюць рэгістрацыю, стануць на ўлік, змогуць атрымаць пенсію і гэтак далей. А тым, хто знахо-

ТРОХЗОРКАВЫ ГАТЭЛЬ? Прытулак для бяздомных!

дзіцца ў працаздольным узросце, будзе аказана дапамога ў працу/адакванні. Унутры будынка па вуліцы Гагарына, дзе раней размяшчаўся дзіцячы сад, сапраўды ўтульна. Еўрарамонт, цэльныя. Пакоі, дзе цяпер могуць жыць бяздомныя, разлічаны на двух, трох і чатырох чалавек (як трапіна заўважыў адзін з ганаровых гасцей на шырымона адкрыцця, тут не сорамна нават прымаць гасцей «Славянскага базару»). З бяздомнымі будучы працаваць псіхолаг і нарколаг. У «актавай зале» — тэлевізар з

плоскім экранам, у сталовай — халадзільнік. Убачыў і першых двух кліентаў цэнтры. З адным гутарыў міліцыянер — каб дапамагчы аднавіць дакументы, другі сядзеў у калідоры і чакаў сваёй чаргі. Безумоўна, пра такія ўмовы яны і не марылі. Адкрыццю цэнтры спрыяла міжнародная дабрачынная арганізацыя «Сафія», якая не першы год аказвае гуманітарную дапамогу. Аналагічныя цэнтры для бяздомных будучы адкрыты ў Оршы і Наваполацку. Аляксандр ПУКШАНСКІ.

У ФАРМАЦЕ «НАВУКОВАГА КАФЭ»

Ідэя «навуковага кафэ» — не наша вынаходніцтва. Яго мэта — дэфармалізаваць дыскусію на сур’ёзную тэму. Такую, напрыклад, як мясцовы самакіраванне, устойлівае развіццё на мясцовым узроўні.

Тормаз — стэрэатыпы Таццяна Вярыцкая, загадчык сектара інстытута эканомікі Нацыянальнай акадэміі навук, засяродзіла ўвагу на жыцці малых населеных пунктаў. Адна з галоўных праблем станаўлення самакіравання, на яе погляд, заключаецца ў пераадоленні пэўных стэрэатыпаў. Як мясцовых кіраўнікоў, так і звычайных жыхароў. Менавіта ў гэтым прычына слабага развіцця прадпрыемальніцтва ў рэгіёнах, асабліва ў вёсцы, пасёлках — пры тым, што дзяржавай зроблены шэраг захадаў па стымуляванні малага бізнэсу, у прыватнасці, шляхам ільготнага падаткаабкладання.

Дастаткова ўзагадэ дзяржаўную праграму развіцця малых і сярэдніх гарадоў. Рэгіянальная тэма гучыць і ў іншых дзяржаўных праграмах. Прычым акцэнт у дакументах робіцца на неабходнасць самастойнага развіцця рэгіёнаў за кошт мясцовай дэзавой ініцыятывы.

Пытанне ў тым, як разныя, зняць яе з «тормазаў»? Задача даволі складаная і, відаць, не аднаго года. Немалую ролю ў зняцці штучных бар’ераў паміж асобнымі выканкамамі і аргані-

зацыямі адыграла мэтанакіраваная работа па дэбюракратызацыі. Есць і добрыя прыклады, у прыватнасці, па развіцці аграэкатурызму ў рэгіёнах. Там, дарчы, мясцовай уладай зроблена шмат для станаўлення аграэсідэб. Хоць гэта толькі пачатак.

Кожная тэрыторыя мае патэнцыял Эксперты па развіцці мясцовага самакіравання падкрэслівалі, што кожная тэрыторыя валодае сваім патэнцыялам для развіцця. Важна толькі яго правільна вызначыць, а потым умела і настойліва распрацоўваць. Зразумела, калі побач з пасёлкамі, невялікімі гарадамі ці вёскамі ёсць цудоўныя маляўнічыя краіны, багатая культурна-гістарычная спадчына, можна зарабляць на ўнутраным і ўязным турызме. А калі прыродны патэнцыял не мае перспектывы ператварыцца ў курортную зону, ды і гістарычных слаўтаўцаў няма?

Цікавы досвед у гэтым плане ёсць у Польшчы. Там, напрыклад, не першы год актыўна распрацоўваюць патэнцыял мясцовых кірмашоў, фестываляў, вясковых святў. Яны так удапа насычаюцца культурным, гістарычным і, вядома, турыстычным зместам, што выклікаюць вялікую цікаўнасць у наведнікаў, лік якіх вымяраецца тысячамі. На такіх святках звычайна прадстаўлены і разнастайныя забавы са старажытнымі ўпам,

вага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь; ПРЭДКА С.У., старшыня Ваўкаўскага раённага Савета дэпутатаў Гродзенскай вобласці; МАКСІМЕНКА С.А., дэпутат Смалевіцкага раённага Савета дэпутатаў Мінскай вобласці АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звязда» Галоўны рэдактар Уладзімір НАРКЕВІЧ. Адказна за выпуск Наталія КАРПЕНКА. Грамадскі савет: НАВІЦКІ Г.В., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу

Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; БАЙКОЎ В.М., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; АЦЯСА А.А., старшыня Віцебскага абласнага Савета дэпутатаў; СЦЕПАНЕНКА А.М., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцо-

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 21 03; e-mail: info@zvyazda.minsk.by Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Тыраж 33.310. Нумар падпісаны ў 19.30.